głos LUDU
GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

DZIŚ W NUMERZE:

Zaskakujące Zaolzie str. 3
Śląski lider str. 4
Przekroczyć granicę, linię cienia str. 5
Powody do smutku i do radości str. 8

WTOREK
23 SIERPNIA 2005
NR 99
ROCZNIK LX
CENA 6 KČ

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

Fot. ROMAN BASELIDES

W przedstawieniu o pochodzeniu Wędryni zagrali aktorzy miejscowego zespołu teatralnego.

Karnawał o smaku jubileuszu

WĘDRYNIA (man) – Kilka tysięcy osób bawiło się w sobotę na tradycyjnym letnim karnawale w Wędryni. Był on zwieńczeniem przypadającego w tym roku jubileuszu 700-lecia założenia gminy.

Karnawałowa atmosfera zagościła na terenie odnowionego gminnego kompleksu kulturalno-sportowego już w południe. Na estradzie pojawiła się **Heidi Janku**, która rozpoczęła zabawę dla maluchów w formie piosenek i konkursów. Po południu na boisku piłkarskim rozegrany został mecz pomiędzy nie gasnącymi gwiazdami wędryńskiego futbolu i popularną „Amforą" z **Antonínem Panenką** na czele. Spotkanie zakończyło się remisem 2:2. Na program złożyły się również pieśni i tańce w wykonaniu zespołu folklorystycznego „Bystrzyca" oraz gości z partnerskiej gminy Goleszów.

Dawne dzieje Wędryni przypomniał natomiast zespół teatralny działający przy MK PZKO. Po długiej włóczędze występujący w roli wędrowca **Bogdan Ondraszek** nareszcie dotarł do wymarzonego celu: wójtowi **Rudolfowi Biłce**, który swoim przemówieniem oficjalnie otworzył imprezę, wręczył laskę wędrowca. Wypełnionej do ostatniego miejsca widowni zapierały oddech w piersiach kilkumetrowe piramidy w wykonaniu zręcznych „Gimnastów", członków działającego przy wędryńskim MK PZKO zespołu gimnastycznego. **Ciąg dalszy na str. 2**

Fot. ROMAN BASELIDES

Piramidy w wykonaniu zespołu „Gimnaści" widownia nagradzała gromkimi brawami.

PO PIĄTKOWEJ DECYZJI IZBY POSELSKIEJ:

Szpitale w niepewności

OSTRAWA **(mro) – Władze wojewódzkie oraz dyrekcje szpitali, których założycielem jest województwo, są zaniepokojone i rozgoryczone ponowną decyzją Izby Poselskiej zakazującą transformacji szpitali w spółki akcyjne. Decyzja ta zapadła w piątek.**

Hetman województwa morawsko-śląskiego, **Evžen Tošenovský**, ogłosił, iż jest gotowy w tej sprawie zwrócić się do Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz przedyskutować ją z pozostałymi hetmanami RC. – *Ingerencja posłów w samorządne decyzje województw jest niesłychana* – powiedział hetman, dodając, iż teraz całą nadzieję pokłada w prezydencie republiki, iż ten nie podpisze ustawy pozbawionej jakiejkolwiek logiki.

Wicehetman ds. ochrony zdrowia **Jiří Veverka** potwierdził, że istotą transformacji szpitali w regionie nie jest przejście na spółki akcyjne, tylko stworzenie zupełnie nowych spółek-szpitali, które mają rozpocząć działalność od 1 stycznia 2006 r. – *Odrzucamy nieustanne powtarzanie pozbawionych sensu opinii, że po transformacji nasze szpitale będą się koncentrować tylko na lukratywnych oddziałach medycyny, jak to dzieje się w sektorze prywatnym. Województwo z mocy ustawy musi wspólnie z kasami chorych zabezpieczyć dostępność opieki medycznej dla wszystkich bez różnicy. Jeśli z pracy szpitali popłyną zyski, zostaną przeznaczone na modernizację ich obiektów. Kto twierdzi, że zyski odpłyną do innych dziedzin, mówi bzdury* – powiedział wicehetman.

Podobne stanowisko zajął **Kazimierz Kawka**, dyrektor szpitala i polikliniki w Karwinie Raju i Orłowej. Podkreślając, że nieustabilizowana sytuacja legislacyjna nie sprzyja przygotowaniom do transformacji, dodał: – Odrzucam spekulacje, wg których po zmianie osobowości prawnej szpital z powodów ekonomicznych miałby zlikwidować nie przynoszące zysków oddziały, a prowadziłby tylko oddziały lukratywne. Mieszkańcy nie mają się czego obawiać! – zapewnia dyrektor Kawka.

PASIECZKI ZNOWU OŻYJĄ

Na Festyn Górski!

KOSZARZYSKA (sch) – Pierwszy Festyn Górski zorganizowano na Pasieczkach pod koniec lat sześćdziesiątych. Która dokładnie edycja Festynu Górskiego przypada w tym roku, trudno się dziś doliczyć. Były bowiem przerwy w organizowaniu tej imprezy, jednak – co najważniejsze – pomysł przetrwał, a za jego organizację zabierają się coraz to nowe osoby.

Ciąg dalszy na str. 7

REKONSTRUKCJA DWORCA KOLEJOWEGO POCHŁONIE 2,5 MILIARDA KORON

Podróżni już nie narzekają

BOGUMIN (h) – Przebudowa bogumińskiego węzła kolejowego chyli się ku końcowi. Gruntownej rekonstrukcji i modernizacji poddano w ostatnich latach nie tylko dworzec osobowy, ale także systemy zabezpieczające i informacyjne oraz całe zaplecze techniczne węzła kolejowego.

Wyburzono niektóre zabudowania pamiętające jeszcze początek minionego wieku, m.in. dawny budynek cełny. Wybudowano nową nastawnię, która sterować będzie ruchem kolejowym nie tylko w Boguminie, ale także w Dziećmorowicach i Wierzbicy. Rekonstrukcji doczekała się zabytkowa kładka dla pieszych. Chociaż dworzec kolejowy i okolica ciągle przypominają miejscami plac budowy, podróżni już nie mają raczej powodu do narzekań. Otwarto już nowe, choć niewykończone jeszcze przejścia na cztery perony. W niedługim czasie zostaną uruchomione windy prowadzące z przejść na perony, co z zadowoleniem skwitują niepełnosprawni i sędziwi podróżni. Warto podkreślić, że trzy najstarsze perony przebudowano i zmodernizowano, zachowując zabytkowe słupy i oryginalne elementy podtrzymujące zadaszenie. Obecnie trwają na peronach prace wykończeniowe, odnawiane są też elewacje niektórych budynków dworcowych.

Rekonstrukcja i modernizacja bogumińskiego węzła kolejowego pochłonie w sumie 2,5 mld Kc. Codziennie z tutejszego dworca odchodzi około 70 pociągów osobowych i pospiesznych, w tym wiele składów międzynarodowych. Stosunkowo niedawno miał też Bogumin kolejowe połączenie z polskimi Chałupkami i Raciborzem. Pociągi jeździły jednak prawie puste, głównie z powodu horrendalnych cen biletów. Obecnie składy osobowe z Bogumina do Polski nie kursują i nic nie wskazuje na to, że w najbliższym czasie coś się zmieni.

Paszport z odciskiem palca

PRAGA (wak) – Najprawdopodobniej już za rok pojawią się w RC nowoczesne paszporty biometryczne z cyfrowym wizerunkiem twarzy i odciskami palców. Obowiązek wprowadzenia tego typu dokumentu nałożyła na państwa członkowskie Unia Europejska. Takie paszporty, nie do podrobienia, mają utrudniać terrorystom poruszanie się po świecie.

Jak będzie wyglądał paszport biometryczny? Będzie to książeczka. Strona z danymi personalnymi nie będzie się różnić od tej w obecnie wydawanych paszportach. Nowe dokumenty zostaną wyposażone w mikroprocesor, przechowujący informacje biograficzne, cyfrowy wizerunek twarzy i odciski palców. Tych danych nie będzie można ujawnić bez wiedzy posiadacza paszportu.

Nad nowelizacją ustawy o paszportach pracuje w tej chwili rząd, dziś już jednak wiadomo, że nowe dokumenty przyniosą spore kłopoty jego nabywcom. Podczas gdy dotychczasowe paszporty wydawano w 2200 urzędach, po nowe trzeba się będzie udać do miejscowości o tzw. poszerzonych kompetencjach, a tych jest w naszym kraju zaledwie 205. Odciski palców na miejscu będą pobierali urzędnicy. W tej chwili takie uprawnienia mają tylko służby mundurowe.

Według informacji ministerstwa spraw wewnętrznych na wyposażenie urzędów w odpowiedni sprzęt wyda państwo ponad 560 mln Kc.

PAŃSTWOWE PIENIĄDZE DLA DZIECKA CZY... PIJAKA?

W ogonku po zasiłek

ORŁOWA (wak) – Jeszcze kilka lat temu po pomoc do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej (MOPS) przychodziły głównie osoby starsze, niepełnosprawne lub z rodzin w jakimś stopniu dotkniętych patologiami społecznymi. Teraz w kolejkach po zasiłki stoją osoby w sile wieku, które straciły pracę, a nowej, mimo starań, znaleźć nie mogą.

W Orłowej z różnych form pomocy społecznej korzysta ponad 3 tys. osób. Większość stanowią zasiłki pieniężne: stałe, okresowe i celowe. Otrzymują je osoby, które spełniają warunki określone w ustawie, mające dochody poniżej ustalonego kryterium finansowego, a także niezdolne do pracy z powodu kalectwa i stanu zdrowia. Oprócz zasiłków MOPS udziela pomocy rzeczowej na konkretny cel, np. na opał na zimę, niezbędne ubrania, zakup leków, w szczególnych przypadkach na zakup sprzętu rehabilitacyjnego.

Od samego początku orłowski ośrodek prowadzi długofalowe przedsięwzięcia mające na celu aktywizację podopiecznych, a tym samym niedopuszczenie do marnowania społecznych pieniędzy.

– *Najwięcej kłopotów sprawiają nam ludzie uzależnieni od alkoholu. Często pijący rodzice wszelkie środki przeznaczają na trunki. Z jednej strony – ofiarowane przez nas pieniądze mogą trafić do sklepu monopolowego, z drugiej – drastyczne ograniczanie finansów spowoduje, że dzieci mogą po prostu nie dostać śniadania* – mówi **Iveta Nociarová**, kierowniczka wydziału ds. socjalnych przy UM. – *Jednak znaleźliśmy sposób na rozwiązanie tego problemu. Niektórzy z naszych podopiecznych otrzymują bony żywnościowe, za które nie można kupić żadnych używek: kawy, papierosów, alkoholu. Realizowana jest także pomoc bezgotówkowa w formie przelewów za czynsz i energie.*

Ciąg dalszy na str. 2

Pogoda

WTOREK – Zachmurzenie umiarkowane do dużego z przelotnymi opadami deszczu i burzami. Temp. w nocy od 17 do 13 st. C, w dzień oo 18 do 22 st. C.
ŚRODA – Bez większych zmian. Temperatura w nocy do 16 do 12 st. C, w dzień od 19 do 23 st. C.

05099
9 771212 422027

TYDZIEŃ

15 – 21 VIII 2005

■ Rząd indonezyjski oraz powstańcy z prowincji Aceh podpisali w Helsinkach formalną umowę pokojową, która miałaby zakończyć trwający prawie trzydzieści lat konflikt pomiędzy obu stronami.

■ Fin Timo Kaukonen ustanowił światowy rekord przebywania w saunie. Rekordzista w temperaturze przekraczającej 110 st. C przebywał 13 minut i 6 sekund.

■ Kolumbijski samolot pasażerski ze 160 osobami na pokładzie roztrzaskał się w zachodniej Wenezueli. Katastrofy nikt nie przeżył. Wszystkich 152 pasażerów było Francuzami.

■ Nowym premierem Peru został mianowany Pedro Pablo Kuczynski. Jest on synem polskiego lekarza, który w latach 30. ubiegłego wieku przybył do Peru, aby walczyć z trądem.

■ 17 hiszpańskich żołnierzy z sił ISAF pod dowództwem NATO zginęło w katastrofie śmigłowca w Afganistanie.

■ Prezydent RC Vaclav Klaus mianował ministrem kultury aktora i biznesmena Vítězslava Jandáka.

■ Trzęsienie ziemi o sile 7,2 st. w skali Richtera nawiedziło północno-wschodnie wybrzeże Japonii. Rannych zostało ponad 50 osób.

■ Białoruscy okuliści usunęli operacyjnie kataraktę u najstarszej Białorusinki, 117-letniej Anny Borysowicz. Pani Borysowicz była prawie całkowicie niewidoma przez ostatnie 4 lata i skarżyła się, że nie może oglądać swoich prawnuków.

■ Izraelskie siły porządkowe rozpoczęły operację siłowego usunięcia obywateli żydowskich osiedli w Gazie. Doszło do licznych potyczek i konfliktów. Kilkanaście osób zostało rannych.

■ Rosja i Chiny rozpoczęły pierwsze w historii wspólne ćwiczenia wojskowe. Bierze w nich udział ponad 10 tys. żołnierzy.

■ W ramach wizyty w Niemczech papież Benedykt XVI odwiedził synagogę w Kolonii nad Renem, gdzie wezwał do dialogu pomiędzy chrześcijanami a żydami.

■ Wytoczenie procesu Romanowi Giertychowi zapowiedział marszałek polskiego Sejmu i kandydat na prezydenta, Włodzimiesz Cimoszewicz. Jego zdaniem Giertych w swoich publicznych wypowiedziach posługuje się kłamstwami.

■ Generał Wojciech Jaruzelski przeprosił za pośrednictwem czeskiej telewizji, jako gość programu dyskusyjnego Vaclava Moravca, obywateli dawnej Czechosłowacji za wkroczenie polskich wojsk w sierpniu 1968 roku.

■ Walcząca z pożarami Portugalia zwróciła się o pomoc do Unii Europejskiej. Z ogniem walczy ponad 3,5 tysiąca strażaków. W płomieniach zginęło już 13 osób, z tego 10 strażaków. W całym kraju jest obecnie blisko 50 ognisk pożarów.

■ 86 proc. Polaków nie wierzy przedwyborczym obietnicom polityków. Tylko nieco ponad 8 proc. ankietowanych uważa, że politycy po wyborach zrealizują to, co wcześniej zapowiedzieli – wynika z sondażu przeprowadzonego przez instytut PENTOR. Największe zaufanie do polityków mają osoby z wykształceniem podstawowym oraz rolnicy.

■ Brytyjska policja jest przekonana, że zapobiegła zamachowi terrorystycznemu, którego celem mieli być ministrowie i deputowani w Izbie Gmin – poinformował londyński „Sunday Times". Terroryści zamierzali tym razem zaatakować, według gazety, za pomocą gazu bojowego.

■ Około 75 tys. amatorów marihuany zgromadziło się na corocznym festiwalu konopi w Seattle na północnym zachodzie USA. Uczestnicy domagają się zalegalizowania marihuany. **(M. B.)**

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

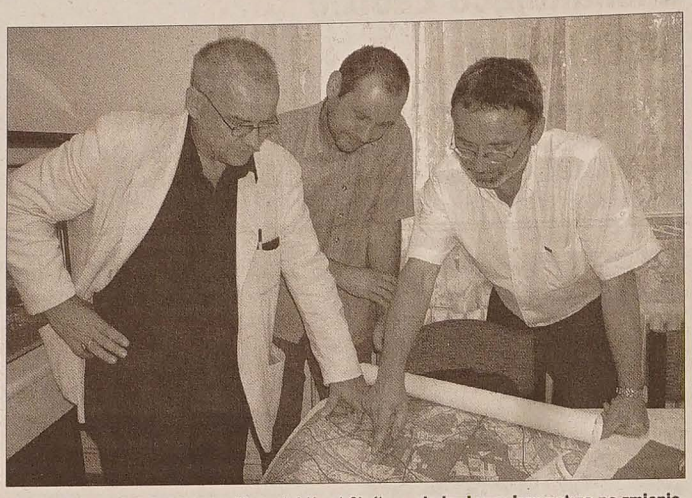

Fot. M. RADKOWSKA-OBRUSNIK

Od lewej: Henryk Zubel, Marian Kroczek i Karol Cieślar **z niedowierzaniem patrzą na zmienione przez nieznaną osobę i wydrukowane(!) plany zagospodarowania przestrzennego dzielnicy „Karolina".**

WŁADZE OSTRAWY MATACZĄ PRZY „KAROLINIE"

Architekci podnoszą sprzeciw

OSTRAWA (mro) – O tym, że nie jest możliwe dłuższe milczenie w sprawie przekłamań i matactw, jakich dopuszcza się ratusz ostrawski w sprawie realizacji projektu architektonicznego dzielnicy „Karolina", mówili na wczorajszej konferencji prasowej architekci, laureaci zwycięskiego konkursu **Henryk Zubel**, **Marian Kroczek**, reprezentujący Stowarzyszenie „Karolina" **Karol Cieślar** oraz prawnik Stowarzyszenia **Simona Pavlícowa**.

Stowarzyszenie podało administracyjne zaskarżenie decyzji samorządu miejskiego oraz powiadomienie o popełnieniu przestępstwa w sprawie zmian wprowadzonych do dokumentów publicznych.

Tymi dokumentami są plany projektu urbanistycznego dzielnicy „Karolina" oraz pięcioetapowe plany regulacyjne wypracowane w ciągu 3 lat przez 30-osobowy zespół Śląskiej Politechniki w Gliwicach. Bez zgody autorów dokonano w nich zmiany przeznaczeń konkretnie dwóch terenów – tzw. Miejskiego Pola, które miało służyć jako przestrzeń publiczna nowej dzielnicy, oraz stref oddzielających stare centrum miasta i plac Smetany od nowego centrum – placu Europy. Obydwa te miejsca „prawem Kaduka" przemalowano w przestrzennym planie zabudowy na tereny inwestycyjne. W drugim przypadku pod inwestycję przeznaczono nawet dotychczasowy plac Smetany... W pierwszym – na miejscu zieleni ma powstać monolityczne centrum handlowe.

Architekci podkreślali, że miasto nie wywiązuje się ze swoich zobowiązań, ignorując zasady międzynarodowych konkursów architektonicznych, oraz że marnotrawi majątek zawarty w pracach konkursowych szacowany na ponad 36 mln Kc (zgłoszono 90 prac).

W świecie architektury nie ma określenia „konkurs inwestorów", jest minu, którym zasłaniają się władze Ostrawy, realizując własne koncepcje zabudowy „Karoliny" – wypłynęło na konferencji. Jest natomiast projekt urbanistyczny zabudowy, plan regulacyjny (uwzględniający zieleń, ciągi komunikacyjne, strefy usługowe, strefy kreacyjne, mieszkaniowe), a następnie projekt architektoniczny danego obiektu, który zawsze musi korelować z projektem urbanistycznym.

– *Faktem jest, że w Ostrawie tak się nie dzieje. Inaczej strefa transportowa byłego UAN-u nigdy nie mogłaby być zabudowana* – podkreślił Karol Cieślar. – *Ani razu od wygrania konkursu miasto nie zwracało się do nas z jakimikolwiek zastrzeżeniami do projektu. To my zaproponowaliśmy parę razy temu spotkanie, na którym ustalilibyśmy zasady współpracy. Potem zaprezentowaliśmy wystawę projektów dzielnicy. Jesteśmy zdziwieni rozwojem sytuacji. To nie jest uczciwe prowadzenie sprawy* – stwierdził Henryk Zubel.

Dodajmy, że Polska Izba Architektów zamierza w tej sprawie wystąpić do Gminy Czeskich Architektów. Zawiadomiono już też Międzynarodową Unię Architektów w Paryżu.

Lata inwestycji

HAWIERZOW (wak) – Stopniowa poprawa koniunktury gospodarczej i napływ pieniędzy z funduszy pomocy ożywią w latach 2006-2008 inwestycje miasta. Te najważniejsze związane będą przede wszystkim z infrastrukturą.

Najbardziej spektakularne, podobnie zresztą jak w latach ubiegłych, będą inwestycje drogowe. Należą do nich m.in. rekonstrukcje skrzyżowań świetlnych przy ulicach Ostrawskiej i Orłowskiej oraz pod Błędowickim Kopcem, a także remont chodnika wzdłuż ulicy Głównej oraz budowa tras rowerowych.

Duże pieniądze pochłoną też remonty kapitalne kin „Radość" i „Centrum", budowa Domu Seniora, rekonstrukcje dzielnicy Szumbark II i skrzydła „G" hawierzowskiego magistratu oraz modernizacja i remonty budynków komunalnych i szkół.

Zaplanowane inwestycje, to roczny wydatek ok. 500 mln Kc.

Piękniejszy kościół

ORŁOWA (wak) – Od połowy czerwca trwa remont kościoła ewangelickiego augsburskiego wyznania w Orłowej Mieście. Prace, jeżeli nic nie stanie na przeszkodzie, potrwają do końca roku.

Rekonstrukcja jednego z najcenniejszych zabytków sakralnych na naszym terenie obejmuje m.in. założenie ochronnej siatki metalowej wokół całego kościoła, co zabezpieczyć ma budynek przed skutkami szkód górniczych. Remontowi poddany zostanie także dach, wymienione zostaną okapy, pomalowane zostanie całe wnętrze budynku. Remont zakończą prace związane z uporządkowaniem okolic kościoła.

Rekonstrukcję kościoła, którą wyceniono na 15,4 mln Kc, finansują Zagłębie Ostrawsko-Karwińskie (OKD), sam Kościół, a częściowo także miasto oraz Ministerstwo Kultury RC.

W ogonku po zasiłek

Dokończenie ze str. 1

Zdarza się, że wśród osób znajdujących się w rejestrze ośrodka są tacy, którzy pobierają zasiłek, a równocześnie podejmują pracę „na czarno". – *Nie opłaca się w ten sposób „naciągać" urzędników* – mówi Nociarová. – *Wcześniej czy później i tak dowiadujemy się o tym. Wyznaczamy wtedy termin spłaty bezpodstawnie pobranych pieniędzy, a gdy to nie skutkuje, sprawa trafia do sądu.*

W ub. roku orłowski MOPS dysponował budżetem w wysokości 129 160 tys. Kc (wydano 120 946 tys. Kc), tegoroczny – 110 182 tys. Kc, z czego w I półroczu wydano 61 164 tys. Kc.

Karnawał...

Dokończenie ze str. 1

Po pokazie mody zrobiło się już prawdziwie karnawałowo. Na estradzie zmieniali się wykonawcy - kapela ludowa „Šajtar", orkiestra dęta „Vlčinovjanka", piosenkarz **Petr Spálený**, za „przyszłym wędryńskim Superstarem" dodawała otuchy **Iveta Bartošová**. Po fajerwerkach rozpoczął się koncert kapeli muzycznej „Ready Kirken", po nim bawiono się na dyskotece **Roman Grygara**.

Fot. CZESŁAW GAMROT

Podobno największy wiąz w RC rosnie kilkaset lat w Bukowcu, niedaleko gospody U Turka. Rozłożyste drzewo jest oczywiście pod ochroną.

Biżuterię lepiej zostawić w domu

Zabranie z sobą do szpitala najnowszego modelu komórki lub nadzianego forsą portfela może zakończyć się... kradzieżą – przestrzega pacjentów personel medyczny. Niestety, często bezskutecznie. Po przykłady nie trzeba sięgać daleko. Np. ostatnio w szpitalu w Orłowej odnotowano przypadek, kiedy jednemu z pacjentów zginął cyfrowy aparat fotograficzny oraz telefon komórkowy o łącznej wartości 16,5 tys. Kc. – *Pacjenci zabierają do szpitala cenne rzeczy, których, niestety, nie pilnują. Wychodzą z pokoju, a na stoliku nocnym zostawiają portfel lub drogi telefon* – mówi siostra przełożona orłowskiego szpitala **Rita Vilášková**. – *Mimo że w regulaminie szpitala stoi, że większe sumy pieniędzy, biżuterię oraz cenne przedmioty należy zostawić w domu, pacjenci tego nie respektują. To samo dotyczy osób, które przychodzą do nas na badania lub krótki zabieg.*

W orłowskim szpitalu jest wprawdzie sejf, ale tylko do użytku samotnie żyjących pacjentów, którzy leżą w szpitalu, a nie mają w najbliższej okolicy żadnych krewnych. Sejf nie jest bowiem takich rozmiarów, aby zaspokoić zapotrzebowanie wszystkich chorych. Tym bardziej, że każdego dnia przez szpital przewiną się setki, ba, tysiące osób – nie tylko chorych, ale i osób towarzyszących lub odwiedzających. Rada jest zatem tylko jedna – aby uniknąć nieprzyjemnych niespodzianek, po prostu spróbować przez te kilka godzin lub dni obyć się bez skądinąd bardzo użytecznych, niemniej bardzo drogich cacek. **(sch)**

Ciekawostki

»Wirtuoz« – symulant

Brytyjski „Daily Mirror" twierdzi, że rozwiązał zagadkę „tajemniczego pianisty" – młodego człowieka, znalezionego w kwietniu z oznakami zaniku pamięci i grającego rzekomo wirtuozersko na fortepianie. Brytyjska gazeta twierdzi, że mężczyzna, którego umieszczono w szpitalu w hrabstwie Kent, przerwał milczenie. Okazało się, że „tajemniczy pianista" nie ma pojęcia o grze na fortepianie. Przydomek zyskał, kiedy w szpitalu narysował pierwszy przedmiot, jaki mu przyszedł do głowy – właśnie fortepian. Natomiast doniesienia, jakoby raczył personel szpitala wspaniałymi koncertami fortepianowymi, są zwyczajną dziennikarską kaczką. Tajemniczego blondyna w wieku 20-30 lat odnaleziono 7 kwietnia w przemoczonym garniturze, który miał usunięte wszystkie metki. Mężczyzna błąkał się po małym porcie Sheerness na wyspie Sheppey. Został umieszczony w szpitalu psychiatrycznym na północy Kentu. Co jakiś czas pojawiały się doniesienia, że „tajemniczy pianista" został rozpoznany przez kolegów, rodzinę, znajomych. Mężczyzna, kiedy już zdecydował się przerwać milczenie, powiedział, że do Wielkiej Brytanii przyjechał pociągiem z Paryża, kiedy stracił tam pracę. Dodał, że ma dwie siostry, a jego ojciec jest rolnikiem w Niemczech. Powiedział też, że kiedy znaleziono go na plaży, usiłował popełnić samobójstwo. Brytyjska służba zdrowia, która wydała dziesiątki tysięcy funtów szterlingów na jego leczenie, rozważa wystąpienie przeciwko symulantowi na drogę sądową.

Komiks w komórce

Japońskie komiksy „manga", szalenie popularne w wersji drukowanej, stają się coraz łatwiej dostępne także przez telefony komórkowe. Sony poinformował, że zaoferuje 300 tytułów, sformatowanych tak, aby można je było oglądać i czytać na małym ekranie telefonu komórkowego. Japończycy od dawna ściągają do swych telefonów komórkowych muzykę, gry komputerowe, a nawet całe powieści. Dołączenie komiksów „manga" do tej oferty było nieuniknione. Przedstawiciele Sony wskazują przy tym, że oglądanie komiksu na komórce jest jakościowo nowym doświadczeniem, na przykład dzięki włączaniu się alarmu wibracyjnego podczas scen akcji.

Będą odszkodowani?

Ofiary okupacji Czechosłowacji przez siły Układu Warszawskiego w 1968 roku powinny otrzymać odszkodowania, także od Rosji – uważa prezes słowackiego Instytutu Pamięci Narodu Jan Langosz. Instytut opublikował listę Słowaków, ofiar interwencji „bratnich armii" z 21 sierpnia 1968 roku. Na liście znalazło się 19 zabitych, w tym dwie kobiety, oraz 130 ciężko rannych Słowaków; większość z nich straciła życie lub zdrowie w wyniku ran postrzałowych – głównie rykoszetów – a także podczas blokowania własnym ciałem dróg, po których przeruszały się kolumny czołgów. Lista powstała na podstawie dokumentacji komunistycznej czechosłowackiej policji politycznej, którą Instytut przejął w ub. roku. Historycy Instytutu nie wykluczają, że wraz z otwieraniem kolejnych teczek bezpieki lista ofiar okupacji Czechosłowacji w 1968 roku wzrośnie. Prezes słowackiego IPN zwrócił się do rządu, aby wystąpił do prezydenta Słowacji Ivana Gašparovicza o przyznanie wysokich odznaczeń państwowych poszkodowanym podczas interwencji w Czechosłowacji oddziałów 5 armii. Instytut zamierza ufundować budowę pomnika „wszystkim Słowaków, których okupanci zastrzelili lub przejechali czołgami", a do tej pory du oczekuje wypłacenia poszkodowanym odszkodowań.

KONSUL PIOTR CZARKOWSKI KOŃCZY SWOJĄ MISJĘ DYPLOMATYCZNĄ

Zaskakujące Zaolzie

15 lipca minęły 4 lata misji dyplomatycznej konsula ds. prawnych Piotra Czarkowskiego **w Konsulacie Generalnym RP w Ostrawie**

Jakie odwozi pan wrażenia po pobycie na Zaolziu?

Smutno mi stąd wyjeżdżać. Człowiek poznał tu mnóstwo ciekawych ludzi. Wrażenia są zaskakujące nawet dla mnie. Przyjeżdżając tu, bardzo niewiele wiedziałem o Zaolziu i Zaolziakach. To była „egzotyka" znana mi z książek. Rzeczą, która mnie uderzyła i to na plus, to olbrzymia masa ludzi aktywnych. Pochodzę z Polski centralnej i tam nie ma problemu patriotyzmu – to jest raczej kategoria książkowa – nie ma problemu organizacji, które miały by nas reprezentować. Tam właściwie rzeczy idą swoim biegiem i nikomu do niczego się nie pali. A tu jest mnóstwo ludzi, którzy chcą coś zrobić, coś pokazać. Mam wrażenie, że tu na Zaolziu Polacy stają się pewną elitą przez to właśnie, że im się chce. Od tych maluchów w przedszkolu, co to śpiewają i tańczą, po starszych ludzi. Szkoda tylko, że większość aktywnych działaczy wywodzi się ze starszych generacji. Młodzieży jest coraz mniej.

Oczywiście, nie znałem także języka gorolskiego, a gwarę śląską tylko z... telewizji. Zaskoczyła mnie gwara „po naszymu". Jest dla mnie zabawna w odbiorze – ani to stricte polski ani czeski, raczej taki swój język śląski i chyba najbardziej zaolziański przejaw narodowy.

Prowadził pan w Konsulacie tzw. sprawy prawne. Jak się panu współpracowało z czeskimi instytucjami?

Mówię o sobie, że jestem konsulem od pomagania. Zajmowałem się sprawami ludzi, którzy mieli jakieś kłopoty. Czy to wypadki drogowe, na kopalni, czy też załatwianie dokumentów. Jednoznacznie nie da się odpowiedzieć na to pytanie. Przyznam szczerze, że z czeskimi urzędami nie współpracuje się najlepiej, ponieważ nie są zbyt szybkie. W Polsce też daleko mamy do ideału, co nie przeszkadza rodakom być nerwowymi i chcieć wszystko na raz. Jeśli sprawy się przeciągały, to wszyscy mieli pretensje do Konsulatu. Oczywiście, nasłuchałem się pretensji z obu stron.

Z drugiej strony muszę powiedzieć, że w wielu urzędach, tu podkreślam specjalnie policję, są bardzo przychylnie do nas nastawieni. Nie pamiętam, żeby policja do naszej interwencji źle się odniosła. Oczywiście, jeżeli są skargi naszych rodaków na postępowanie policji, wysokość mandatów czy coś w tym stylu, to tę sprawę trzeba wyjaśnić. Najczęściej jednak sprawa rozbija się o to, że rodak nie umie prawidłowo zidentyfikować sytuacji. Albo, po prostu, jest winny. Współpracę z czeskimi instytucjami oceniam więc jako dobrą.

Co dalej? Zostaje pan w Ministerstwie Spraw Zagranicznych?

Jak byłem młody, to marzyłem o tym, by zostać leśniczym, nawet składałem dokumenty do szkoły leśnej. Rzeczywiście, 27 sierpnia kończę pracę w Ostrawie, w kilka dni potem kończę pracę w MSZ-cie i zamierzam zamieszkać na wsi i prowadzić gospodarstwo argoturystyczne. Mamy parę zwierząt, a małżonka już gospodaruje na włościach. Śmiejemy się, że my „stare" małżeństwo startujemy na nowej drodze życia.

W czasie swojej misji dał się pan poznać jako hodowca psów husky. Czy to oznaczać będzie zimowe gonitwy psich zaprzęgów w okolicach pańskiego gospodarstwa?

Oczywiście, wszystko z tą gospodarką zaczęło się od realizacji mojego marzenia, by mieć gdzie z psami poganiać po lesie. Teraz mamy chałupkę na górce pod lasem. Terenu do jazdy jest dość.

Dziękuję za rozmowę

MARTYNA RADŁOWSKA-OBRUSNIK

Fot. autorka

Funkcję konsula ds. prawnych przejmuje po Piotrze Czarkowskim **(z lewej) konsul** Karol Biedecki, **pracownik Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP. K. Biedecki wiele lat misji dyplomatycznej spędził w polskich placówkach dyplomatycznych we Francji, gdzie zajmował się również sprawami opieki konsularnej, sprawami konsularnymi i prawnymi.**

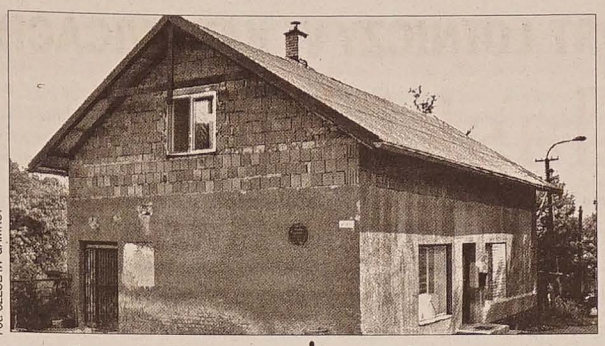

Fot. CZESŁAW GAMROT

W domku tym, w którym mieścił się przez całe minione stulecie sklep, w 1925 r. urodził się znany malarz obrazów Edward Kaim.

Były sklep w Żukowie Dolnym

Przy ul. Ropickiej w Żukowie Dolnym stoi z wyglądu raczej nieciekawy budynek, który ma jednak za sobą interesującą stuletnią historię. Jeszcze w latach 90. ub. wieku mieścił się tutaj sklep. Do wybuchu drugiej wojny światowej była tu filia Centralnego Stowarzyszenia Spożywczego dla Śląska z siedzibą w Łazach. Stowarzyszenie to powstało w 1905 r. W ciągu 30 lat na skutek własnych inwestycji i połączeń z podobnymi organizacjami polskimi zrzeszało blisko 150 obiektów oraz ok. 15 tys. członków. Filia przy ul. Ropickiej miała numer 33. Po skończeniu drugiej wojny światowej obiekt przejęła czeskocieszyńska spółdzielnia „Jednota – Jedność". W 1994 r. „J-J" odprzedała działkę w sąsiedztwie budynku, a później również sklep. Z początku prowadził go prywatny właściciel, który jednak z czasem zaniechał interesu jako nieopłacalnego.

Budynek w trakcie swej prawie stuletniej historii był kilka razy poddawany rekonstrukcjom i przebudowom, w następstwie których już zupełnie zatracił swój pierwotny wygląd z okresu schyłku monarchii austro-węgierskiej. W czasach międzywojennych stanowisko kierownika sklepu piastował **Józef Kaim**. W domku mieszkał razem ze swoją rodziną, gdyż oprócz lokali sklepowych, magazynu oraz korytarza mieściło się tu również mieszkanie. Tu w 1925 r. urodził się oraz spędził swoje dzieciństwo jego syn, znany w regionie plastyk **EdwardaKaim**, obecnie zamieszkały w Sibicy. Józef Kaim zmarł w 1977 r. Z dzisiejszego punktu widzenia życie w tej części Żukowa w okresie międzywojennym posiadało pewną dawkę uroku oraz romantyczności. Znajdowało się tutaj o wiele więcej drewnianych chałup, z których w całym Żukowie Dolnym przetrwało do czasów obecnych już tylko sześć. Towar do sklepu przywozili furmani na wozach z zaprzęgiem konnym. W sąsiedztwie znajdowała się kuźnia. W tych czasach nie było połączenia autobusowego. Jeżeli ktoś chciał się wybrać do Cz. Cieszyna albo którejś z sąsiednich wiosek lub bardziej oddalonej części gminy, korzystał właśnie z usług furmanów. Furmanką trudnili się przede wszystkim miejscowi gospodarze, którzy posiadali własne konie, na przykład Motykowie, Tomankowie, Burianowie, Dudowie, Gorylowie i inni. – *Zawsze na Józefa przychodzili ku naszemu domku muzykanci, by przy tej okazji zagrać ojcu. Do sklepu chodzili rozmaici ludzie. Niektórzy z nich mogli sobie pozwolić zrobić większe zakupy i nabyć dużo jakościowego towaru, inni z kolei tylko te najbardziej podstawowe artykuły, natomiast resztę wyhodowali sobie we własnych ogródkach lub sadach. Byli jednak i tacy, co nie posiadali ogrodu, a w dodatku stracili pracę. Ci robili zakupy na tzw. kartki dla bezrobotnych. Miałem za zadanie zawsze pod koniec każdego miesiąca zawieźć te kartki wójtom Żukowa Dolnego oraz sąsiedniej Ropicy i Żukowa Górnego, skąd też rekrutowała się klientela ojca. Przy tej okazji ojciec zawsze pozwalał mi skorzystać z roweru, na którym bardzo lubiłem jeździć* – wspomina swe dzieciństwo spędzone w sklepie ojca Edward Kaim, dodając, iż raz przyjechała na większe zakupy rodzina Brannych z Żukowa Górnego z wozem, do którego był zaprzęgnięty jakiś większy pies, prawdopodobnie bernardyn. Inni znów klienci przychodzili z taczkami i tym podobnymi „wehikułami", nie mówiąc o plecakach.

CZESŁAW GAMROT

Pomnik »Grudnia 1970« stanął w Szczecinie

Pod koniec sierpnia br. wzniesiono w Szczecinie Pomnik „Ofiarom Grudnia 1970", pamięci zamordowanych przez władze komunistyczne w grudniu 1970 roku w Szczecinie. Pomnik ma 11 metrów wysokości i waży 9,5 t. Jego autorem jest prof. **Czesław Machaj** z Krakowa.

Pomnik, stojący dziś na Placu Solidarności, powstał z inicjatywy Stowarzyszenia Społecznego „Grudzień 70/Styczeń 71" staraniem prezydenta miasta Szczecina **Mariana Jurczyka**, radnych miejskich obecnej kadencji, kurii metropolitarnej szczecińsko-kamieńskiej oraz Polonii amerykańskiej z Nowego Yorku i St. Louis w Missouri.

Dzieło prof. Machaja przypomina swym wyglądem Anioła Wolności, który wyłaniając się spod ziemi, łamie betonowe płyty. Anioł stoi na łodzi, która w 1970 roku znajdowała się na placu przed komendą wojewódzką milicji.

Zdaniem wielu mieszkańców miasta, pomnik stanął o 35 lat za późno, choć o potrzebie jego postawienia mówiono w Szczecinie od lat. Odbyły się nawet dwa konkursy rzeźbiarskie, ale ich wyniki zostały zlekceważone. W końcu prezydent Jurczyk zdecydował się na realizację obecnego projektu. Najważniejsze w tym wszystkim jest jednak to, że pomnik wreszcie stoi i będzie przypominał wydarzenia z grudnia 1970 roku. W ten sposób wypełniony został testament tych, którzy tam zginęli.

Tekst i zdjęcia **LESZEK WĄTRÓBSKI**

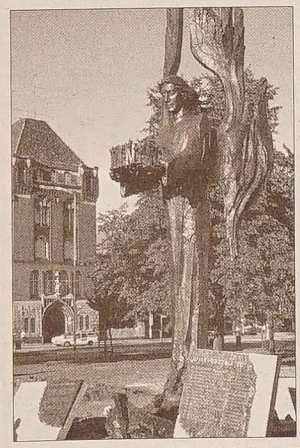

Pomnik „Ofiarom Grudnia 1970" wzniesiony w sierpniu br. na Placu Solidarności w Szczecinie.

Moldboya

FELIETON WŁADYSŁAWA SIKORY

Poeta spod Kozubowej

Doc. PhDr František Všetička, CSc. z Ołomuńca, prozaik, literaturoznawca i tłumacz, pilnuje nadolziańskich jubileuszy literackich, zamieszczając w czeskiej prasie stosowne felietony. 80. urodziny Jana Pyszki nie omieszkał wspomnieć pod powyższym tytułem w ostatnim biuletynie praskiej Gminy Pisarzy: „Dokořán" (34/2005). Zaskakuje go tym razem pospolitość imienia i nazwiska Jan Pyszko pod Beskidami, konkretnie w Łomnej Górnej. Poeta urodził się 17 IX 1925 r. w Nawsiu Potokach, tam się wychował i pobudował. Nawsiu i okolicy poświęca też własną twórczość poetycką, jak również swą myśl i pracę społeczną. Dom jego przyjmował niejednego ze znaczących pisarzy polskich, czeskich i słowackich. Swe przywiązanie do słowa wyniósł z domu rodzinnego: ojciec pozostawił po sobie chłopski pamiętnik oraz zapisy pieśni i zwyczajów ludowych, matka zaś sekundowała mu w kultywowaniu góralskiej swojszczyzny.

J. Pyszko nie miał łatwej młodości: najpierw trafił do niemieckiej firmy budowlanej na trzynieckim Borku, następnie zakosztował żołnierskiego i jenieckiego losu. Przeżywszy szczęśliwie wojenne koszmary, ukończył w Cieszynie liceum pedagogiczne. Już jako nauczyciel uzupełnił studia w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Bratysławie. Uczył matematyki i fizyki m.in. w Bystrzycy nad Olzą i w Jabłonkowie, prowadził szkołę w Gnojniku, śpiewał w Chórze Nauczycieli Polskich i w jabłonkowskim „Gorolu", został zapalonym uczestnikiem amatorskiego ruchu teatralnego.

Na tereny literackie wszedł z gabinetu fizyki poprzez rozmowy z nauczycielskim kolegą, Wilhelmem Przeczkiem, a także jako tłumacz słowackich sztuk dla scen amatorskich. Wszedłszy do Grupy Literackiej 63 oraz do SLA, spróbował oryginalnej twórczości literackiej, a to w wieku dojrzałym. W ten sposób niejako przedłużył w sobie swój młody wiek z poetyckim widzeniem świata. Z nauczyciela „matmy i fizy" raptem zrodził się miłośnik ojczystego słowa. Jego wiersze zobaczymy w różnych almanachach i antologiach środowiskowych i polskich, przede wszystkim zaś w jego własnych tomach, m.in. w „Pękniętej pieczęci" (Kielce 1988), „Słowach jak kamienie" (Warszawa 1993), „Potokach" (Opole 1993), „Żarnach" (Tarnów 1998), w czesko-polskim tomie „Puklá pečeť políbku – Pęknięta pieczęć pocałunku" (Ołomuniec 1998, przekłady F. Všetički).

„Poezja Jana Pyszki wywodzi się z wyobraźni typu wizualnego" – stwierdza W. Przeczek. „Ale nie jest to zawężenie do wymiaru jakiegoś obrazka, który można sobie powiesić w mieszkaniu na ścianie. Ta wizualność musi mieć jakieś ukryte źródła". F. Všetička tak to określa: „Z okien swego domu ogląda swój bliższy świat, z jednej strony nurt potoku, z innej pasmo beskidzkie z dominującą rozcapierzoną Kozubową. Gdzieś w środku tkwią szeregi chałup należących do pobliskich osad. To środowisko, w którym nie tylko żyje, bo ono jednocześnie przenika jego twórczość poetycką. Realność owego środowiska jest równocześnie realnością tematyczną twórczości poetyckiej Pyszki. Beskidy, Kozubowa z okolicznymi wsiami często stanowią tematykę jego wierszy. Pod tym względem Jan Pyszko jest poetą regionalnym w najlepszym sensie tego słowa."

PORT LOTNICZY W KATOWICACH PYRZOWICACH

Śląski lider

Tanie linie lotnicze, wejście całości Śląska wraz z przystąpieniem Polski i RC do Unii Europejskiej otworzyły przed regionalnymi lotniskami dynamiczne perspektywy rozwoju. To stwierdzenie odnosi się w całej rozciągłości do Międzynarodowego Portu Lotniczego w Pyrzowicach, portu przejętego 7 lutego 1991 roku przez Górnośląskie Towarzystwo Lotnicze S. A.

W standardowym 1,5 godzinnym zasięgu tego największego portu lotniczego na Śląsku leży areał zamieszkany przez 9 mln ludzi o silnym potencjale ekonomicznym i naukowym. Już teraz oprócz Polaków korzystają z Pyrzowic także Słowacy i Czesi (na nich do końca tego roku czeka system rabatów). Ruch w porcie stale narasta. W 2000 roku przez lotnisko przewinęło się 168 tys. pasażerów, po wejściu do UE i wprowadzeniu tanich linii lotniczych było już ich blisko 623 tys., zaś tylko w pierwszym półroczu br. aż... 596 tys.! Dyrektor portu **Michał Faryna** szacuje, że 2005 rok zamknie się milionem pasażerów.

Odkąd w 2004 roku do kompanii lotniczych „Lufthansa" i „Lot" do Pyrzowic doszły linie „nisko kosztowe" – jak się fachowo o nich w Polsce mówi – węgierska „Wizzair" i lot-owska „CentralWings", można ze stolicy Górnego Śląska lecieć np. do Aten, Barcelony (Girona), Budapesztu, Dortmundu, Düsseldorfu, Paryża, Frankfurtu, Hannoveru, Kolonii, Londynu, Liverpoolu, Rzymu, Sztokholmu czy Mediolanu. Od listopada otwarte będzie połączenie z Amsterdamem, a od grudnia z Dublinem. Ale to nie wszystko, Pyrzowicami zainteresowany jest „Rayan-air" i „Jet-a"!

Czy tak silna pozycja nie zagraża pozycji portu lotniczego Ostrawa – Mosznow? Na to pytanie „GL" dyrektor Faryna kręci przecząco głową. – *Nie stawiamy się w roli konkurenta. Co byśmy musieli w takim razie zrobić z silniejszym od nas w przewozach pasażerskich portem w Krakowie Balicach?! Na rynku przelotów chodzi raczej o wzajemne uzupełnianie oferty między Balicami, Pyrzowicami i Mosznowem. Po polskiej stronie już doszło do pewnej profilizacji lotów. Z naszego lotniska odlatują ludzie interesu i przemysłu, zaś Kraków nastawiony jest na loty turystyczne, zwłaszcza z USA. Miałaby być między nami konkurencja twórcza.*

Dyrektor Michał Faryna, wiceprezes Górnośląskiego Towarzystwa Lotniczego podkreśla walory bezpieczeństwa portu.

Póki co, „twórczej konkurencji" nie sprzyja absencja autostrady A-1, która w przyszłości (przez Siewierz) umożliwi lepsze połączenie Katowic z Ostrawą, a będzie też krzyżować się z prowadzącą do Krakowa A-4. A-1 będzie prowadzić tuż obok pasa startowego w Pyrzowicach. – *Teraz pasażerowie muszą dojechać do nas autobusem transportu miejskiego, który w ciągu pół godziny dociera do lotniska, lub indywidualnie. Czeka na nich parking mieszczący ok. tysiąca samochodów osobowych* – dodaje M. Faryna.

Lotnisko jest stale rozbudowywane. I pomyśleć, że wszystko zaczęło się od łąki i pomysłu założenia lotniska zrodzonego wśród... braci kolejarskiej w 1924 r. Pierwsze regularne połączenie do Wiednia wystartowało z Pyrzowic (zwanych wtedy Mierzęcicami) 2 stycznia 1929 roku. Wystartowało w barwach „Lotu"- spółki utworzonej dzień wcześniej (także z udziałem Śląskiego Towarzystwa Lotniczego). W czasie działań wojennych na lotnisku skoncentrowano siły niemieckie. Regularne loty z Pyrzowic wznowiono w 1966 r., a cywilne lotnictwo z konieczności dzieliło płytę lotniska z wojskowym.

Wraz z przejęciem portu przez GTL, którego głównymi akcjonariuszami są Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Węglokoks, Porty Lotnicze, Bank Handlowy S.A. ING Securitas s.a. oraz gmina Katowice dla lotniska nastały nowe, inwestycyjne czasy.

W sierpniu 2004 został otwarty nowy terminal pasażerski o powierzchni 3,5 tys. m kw. Jasna przestrzeń terminalu umożliwia nie tylko spokojne i kulturalne oczekiwanie na odlot (na który trzeba stawić się co najmniej 40 min wcześniej). W obrębie hali jest restauracja, bar, kioski z prasą, sklepy, wypożyczalnia aut, kantor, pokój matki i dziecka oraz doskonale wyposażony punkt ambulatoryjny. – *Wielu ludziom ocalił życie* – przyznaje dyrektor. I wspomina, jak to nowoczesne wyposażenie punktu z powodzeniem zastąpiło pogotowie ratunkowe, które dojeżdżało na wezwanie. – *W tym punkcie zdarza się także udzielać „pomocy" tym, którzy stawią się na odlot 39 minut przed startem. Wtedy nie mogą być już wpuszczeni na pokład i nie za bardzo rozumieją dlaczego. A procedury przelotów są twarde i musimy je respektować* – mówią obsługujący lotnisko.

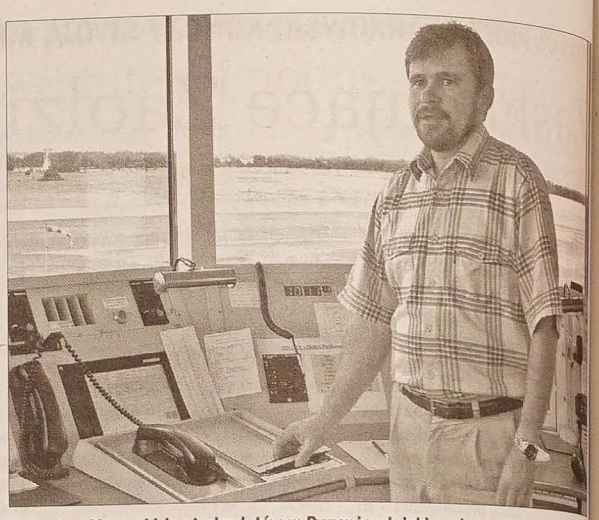

Bogusław Mazurski kontroler lotów w Pyrzowicach lubi swoją pracę i chętnie opowiada o jej trudach.

pokładzie oraz jednego Boeninga 747 (Jumbo Jet). Pas startowy ma obecnie 2800 m, a z łatwością lądowały już na nim olbrzymie rosyjskie samoloty „Rusłan" i jeszcze większe „Mria"... W planach jest rozbudowa pasa startowego do 3600 m i budowa własnego radaru.

Nad całością ruchu lotniczego czuwa wieża kontrolna należąca do nowej generacji tzw. inteligentnych budynków. Wieża spełnia najostrzejsze normy międzynarodowe, podobnie jak i wyposażenie nawigacyjne oraz osłona meteorologiczna. W przeszklonym i przestronnym pomieszczeniu zasiada przy pulpicie sterowniczym **Bogusław Mazurski**, kontroler ruchu lotniczego. Kontrola proceduralna, którą tu prowadzi, to system skrupulatnie odnotowywanych wiadomości i asekuracji przez asystentów. Co chwila „z nieba" płynie głos pilotów jednostek zbliżających się do portu. Mówi się tu specyficznym, opartym o „Basic English" językiem pełnym fachowych skrótów i mało zrozumiałym dla postronnej osoby. – *Ten język ma zapewnić komunikację ze wszystkimi pilotami, bez względu na to, gdzie uczyli się angielskiego, dlatego jest raczej kodem* – objaśnia B. Mazurski. Na pytanie o stopień nerwowości w pracy odpowiada: – *Przynajmniej czuję się zrealizowany. Lubię siedzieć w wieży, zwłaszcza wieczorem, i obserwować lądujące i startujące samoloty, obserwować co dzieje się w powietrzu.*

Ruch na pyrzowickim pasie wzrasta z miesiąca na miesiąc. Sprawdzają się wręcz futurystycznie brzmiące założenia wypracowane parę lat temu przez jedną z najbardziej prestiżowych w świecie firm British Aerospace, że do 2010 roku katowicki port będzie obsługiwał ponad milion podróżnych rocznie. To w segmencie obsługi pasażerskiej. Obecnie bowiem Pyrzowice stały się pierwszym w kraju, a Warszawie lotniskiem obsługującym najwięcej przewozów cargo.

M. RADŁOWSKA-OBRUSNIK

Za dwa lata budynek lotniska rozrośnie się o nowe hale.

19 punktów kontrolnych lotniska jest w stanie odprawić do 600 pasażerów w ciągu godziny, czyli ponad 1,5 mln rocznie. Każdy z nich przejdzie przez filtry bezpieczeństwa – „pipające" framugi i prześwietlające bagaż kamery „rentgenowskie". – *Nasze lotnisko zyskało miano najbezpieczniejszego w opinii służb Izraela. Obywatele tego państwa licznie tu przylatują, żeby odwiedzić były obóz w Auschwitz* – dodaje Faryna.

Standardom międzynarodowym odpowiada także przestrzeń wolnocłowa lotniska, w której można zaopatrzyć się nie tylko w pamiątki, koszer alkohol lub jak kto woli, kupić Aviomarin przeciwko chorobie lokomocyjnej w aptece czy też... na moment zadumać się w kaplicy. Na „very important persons" – VIP-ów czeka – rzecz jasna – salonik.

Pyrzowice przygotowują się na moment przejścia Polski i RC do układu w Schengen. Dyrekcja do roku 2007 zamierza dalej rozbudować lotnisko.

Płyta postojowa może teraz pomieścić 12 samolotów pasażerskich typu Airbus A 320 ze 180 miejscami na

Hala lotniska oddana do użytku rok temu jest jasna i wyposażona w to wszystko, czego pasażer potrzebuje.

Fot. MARTYNA RADŁOWSKA-OBRUSNIK

W tym punkcie ambulatoryjnym uratowano niejedno życie pasażerskie. Dumą dyrekcji jest jego wyposażenie.

O człowieku mówi więcej jego motoryka niż dykcja.

Joanna Szczepkowska

Nr 190

Lemioła

DODATEK LITERACKO-ARTYSTYCZNY

Redakcja Kazimierz Kaszper ◆ Materiały prosimy przesyłać pod adresem „GL" lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz ◆ Numer zamknięto 18. 8. 2005

Przekroczyć granicę, linię cienia

W sierpniu 1980 r. znalazłem się na plenerze w Osiekach, niedaleko plaży Wicherza Słowińskiego. Był to plener międzynarodowy, różniący się diametralnie od tradycyjnych. Przeznaczony dla konceptualistów i im podobnych artystów, protestujących przeciw akademizmowi, a w tym czasie i socrealizmowi. Chociaż w Polsce temu ostatniemu już dawno zagrano pobudkę, a sztuka polska w swych prezentacjach znacznie wyprzedzała pod tym względem sztukę czeską. Nie wiedziałem, co mnie czeka. Dzięki redaktorom w znakomicie redagowanym „Projekcie", byłem trochę zorientowany w klimacie poprzednich plenerów. Wiedziałem, że nie chodzi o malowanie, ale o pomysły i realizacje w zakresie zagospodarowania czasu i przestrzeni, czyli tzw. aktion. Nie byłem w tej materii całkiem zielony, bo mogłem czerpać z doświadczeń naszych cieszyńskich happeningów z lat 1968-69.

Zameczek, który służył jako baza wypoczynkowo-żywieniowa, zgromadził ciekawych twórców z całej Polski. Konceptualistom przewodził **Andrzej Partum**, który jako guru pełnił rolę krytyka i selekcjonera poszczególnych akcji-pokazów. Urokowi jego osoby ulegali nie tylko „uczniowie", bo tacy jak, mający już wtedy swoją renomę w Europie, **Jan Dobkowski**, ale i mistrzowie, jak **Władysław Hasior**, którego procesje i płonące rzeźby wzbudzały podziw i respekt. Do neutralnych należał **Andrzej Gieraga**, wówczas adiunkt u prof. **Fijałkowskiego**, obecnie profesor ASP w Łodzi. Na plener próbował się załapać świeżo przybyły z Hiszpanii **Franciszek Starowieyski von Biberstein**, lecz grupa „buntowników", która nie tylko walczyła z ustalonym porządkiem w plastyce, lecz także, a może przede wszystkim, z systemem politycznym, uznała, że nie może współpracować z reżimowym, było, nie było, plastykiem. Przypominam, że Starowieyski, podobnie zresztą jak prof. **Wiktor Zin**, miał w telewizji swoją audycję o sztuce. Starowieyski wyjechał więc z kwitkiem na plener studencki do Karlina, gdzie pełnił rolę instruktora. Odwiedziliśmy go z Gieragą (zresztą wiceprezesem ogólnopolskiego ZPAP), choć były kłopoty z benzyną. Wszak w tym czasie trwały już strajki w Szczecinie oraz Stoczni Gdańskiej i z paliwem było krucho.

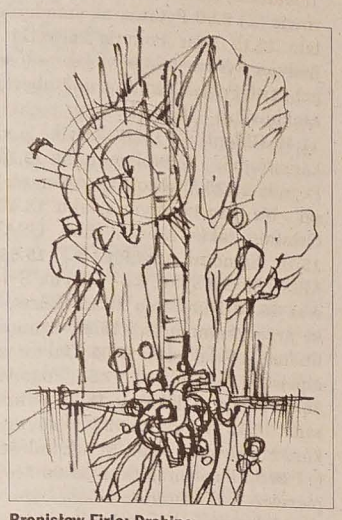

Bronisław Firla: Drabina

W Karlińskim Domu Kultury Starowieyski pyszniąc się obnażonym torsem tworzył malowidło ścienne. Zostaliśmy na bankiecie, który pod względem dostatku i rozmaitości jadła całkiem nas zbulwersował, bo wtedy półki w sklepach świeciły pustkami. Powrót odbył się w ciemnościach, przy kilkakrotnej kontroli drogowej i warkocie samolotów zrzucających ulotki, nawołujące do spokoju i zaprzestania popierania strajków. Wystarczyło je powąchać żeby wiedzieć, w jakim państwie były drukowane – co zauważył jadący z nami dziennikarz. Do zamku wróciliśmy akurat na nocne wiadomości Radia Wolna Europa.

Zacząłem się zastanawiać nad grozą zaistniałej sytuacji. Przecież to śmierdzi wojną. Taki mój los... W 1939 jechałem ostatnim pociągiem przez Gdańsk, w 1968, kiedy wkraczały wojska Układu Warszawskiego do republiki, też byłem poza domem. Tymczasem w mojej głowie wagaruje myśl przewodnia pleneru – LINIA. Jak tu od linii (kreski) dojść do wizji i przestrzeni? Przy pełnej swobodzie twórczej?... Sięgnąłem po sentencję z Biblii: A choćbyś też chodził w dolinie cienia śmierci, nie będziesz się bał. – Przekrocz granicę – LINIĘ CIENIA – stwórz linię żywą, ona zaprowadzi cię w nieskończoną environment. Brama do wolności się otwiera, po lewej linia zła, po prawej linia dobra – nieubłagana koncepcja symetrii.

Z tych dywagacji zrodziła się Drabina. Umocowana centralnie na polanie przed zameczkiem, okolona zapalonymi pakułami nasiąkniętymi benzyną (a jakże! poświęciłem na ten cel parę drogocennych litrów), stała się przedmiotem pożądania – dla łaknących wiedzy, ale też mamony czy władzy. Byle o szczebel wyżej, byle bliżej szczytu marzeń o nieskończonych wartościach... Późnym wieczorem, podczas burzy, krążyliśmy wokół tego płonącego monumentu. Ktoś rzucił hasło: Jedziemy do miasteczka zamanifestować swoją solidarność ze strajkującymi! Deszcz siecze, szaleją błyskawice i gromy, niespodzianie zaprojektowana wspaniała sceneria! Nie wytrzymują halogeny w samochodach, czy z emocji? Wracamy na trawnik, wyskakujemy z pojazdów i biegniemy do drabiny, która wkrótce żarzy się olbrzymim winogronem chętnych i spragnionych... nie wiadomo czego. Zabawa czy poważny z podtekstem koncept? Co na to Partum? Za bardzo nie chwalił, zwłaszcza ganił zakończenie, które odbyło się w holu, gdzie odczytałem wiersz **Władka Sikory** o kromce chleba. Guru miał rację, dosłowność w sztuce, a więc i w tej konceptualnej, nie otwiera pola do własnych przemyśleń i interpretacji... Ale 200 złotych mi wypłacono, co akurat starczyło na pół litra wyborowej.

Wróciliśmy z duszą na ramieniu – towarzyszyła mi dzielnie żona – przez strajkujący Poznań i Śląsk, by już w domu 31 sierpnia oglądać w telewizji Jagielskiego i Wałęsę podpisujących porozumienie o zakończeniu strajków, przede wszystkim jednak zgodę na powstanie Niezależnego Związku Zawodowego Solidarność. Rozpoczął się żmudny etap upadku bloku komunistycznego, ale wtedy jeszcze nie zdawaliśmy sobie z tego sprawy. Przekroczono granice cienia.

BRONISŁAW FIRLA

Bronisław Firla: Zmaganie

KRÓTKO

● W Cieszynie dobiega końca **Lato z Muzyką**, impreza, którą 3. 7. zapoczątkował koncert **Kwartetu Smyczkowego Liberate Me**. Od tej pory w każdą niedzielę w Parku Pokoju przy muzeum koncertowały zespoły – kolejno: **B&C Duet, Amadeus Trio, Krakowski Kwartet Puzonowy, Trio Semplice, Trio Dęte Allegro, Flamenco Por Fiesta** i **Orkiestra Dęta Cieszynianka**. W najbliższą niedzielę 26 bm. o godz. 16.00 będzie tam można posłuchać **Orkiestry Salonowej prof. Hilarego Drozda**. Organizatorem jest Cieszyńskie Towarzystwo Muzyczne.

● W Bayreuth w Niemczech odbywał sie w połowie sierpnia największy na świecie festiwal dzieł **Richarda Wagnera**. Codziennie w koncertach i przedstawieniach operowych brało udział ponad 2 tys. widzów.

● 14 sierpnia minęła pierwsza rocznica śmierci **Czesława Miłosza**, trzeciego po Sienkiewiczu i Reymoncie polskiego laureata literackiej Nagrody Nobla (1980). Od 1999 r. wydawane są nakładem Znaku i Wydawnictwa Literackiego jego *Dzieła zebrane*. Ukazało się już 18 tomów, łącznie zaplanowano ich 30.

● W Muzeum Okręgowym w Suwałkach dobiega końca wystawa dzieł polskich artystów plastyków, którzy w XIX w. byli jakoś związani z Monachium – studiowali w Królewskiej Akademii Sztuk Pięknych, żyli tam i pracowali. Zgromadzono aż 206 prac 90 twórców, m.in.: **Alfreda Wierusza Kowalskiego, Józefa Brandta** – którzy zrobili w Monachium największe kariery (Brandt dorobił się słynnej na całe miasto pracowni, do której pielgrzymowali inni twórcy, kolekcjonerzy i handlarze sztuką), **Olgi Boznańskiej, Jana Matejki, Juliana Fałata, Leona Wyczółkowskiego** i **Józefa Chełmońskiego**.

LITERY JAK STRAJKUJĄCY STOCZNIOWCY: NIE ODPYCHAJĄ SIĘ, LECZ WSPIERAJĄ

Wyznanie autora »solidarycy«

Logo Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność" wymyślił i zrealizował Jerzy Janiszewski, uczestnik strajku w Stoczni Gdańskiej w sierpniu 1980. Kiedy początkiem kwietnia 1981 postanowił przekazać ten znak „Tygodnikowi Solidarność" (wcześniej był on składnikiem winiety „Gazety Wyborczej"), opowiedział reporterowi szczegóły towarzyszące jego powstaniu:

– Nie pamiętam dokładnie, kiedy przyszedł mi do głowy pomysł graficznej formy napisu. Którejś nocy, między drugą a trzecią turą rozmów. Koncepcja wychodziła od takiego podobieństwa: jak ludzie w zwartym tłumie solidarnie wspierają się jeden o drugiego – to było charakterystyczne dla tłumu przed bramą, stojący nie cisnęli się, nie odpychali, ale wspierali – tak litery tego słowa powinny się też wspierać o siebie, nie być oddzielone ani też na siebie napadać. (...)

Wreszcie pożeniłem te litery. Dodałem jeszcze flagę, bo miałem świadomość, że sprawa nie jest już tylko środowiskowa, lecz powszechna, że jest to pospolite ruszenie – niech więc łopoce nasza flaga nad nim. Litery mają wyraźnie „niechlujny" wygląd, ale to jest ich strajkowy atrybut. Tak się pisało na murach i taka forma była w tej konkretnej sytuacji najbardziej komunikatywna.

Zaniosłem plakat SOLIDARNOŚĆ do Komitetu Strajkowego i jeszcze koszulki z tym napisem. Zaakceptowali z entuzjazmem, ubrali się w koszulki, rozlepili plakaty. Potem zaczęto rozlepiać je na mieście.

Byłem zaszokowany, widząc, jak się znak rozprzestrzenia: w klapie marynarki Wałęsy, na ulicy, w telewizji i w gazetach; jak odciska się w pamięci, w wyobraźni Polaków.

Znak „Solidarności" Jerzy Janiszewski ofiarował bezinteresownie najpierw Międzyzakładowemu Komitetowi Strajkowemu, potem związkowi, wreszcie „Tygodnikowi Solidarność". Nie otrzymał za niego – ani nie żądał – żadnego wynagrodzenia. Sam poniósł koszty wykonania pierwszych plakatów. Nie miał też żadnych zysków z produkcji plakietek, znaczków, koszulek, ozdób – całej tej związkowej galanterii.

Lata stanu wojennego Janiszewski spędził na emigracji – najpierw w RFN, dokąd wyjechał w 1982 r. na wystawę swoich prac, a następnie w Paryżu, gdzie zastał zaproszony na obchody rocznic grudnia 1970 i grudnia1981 r. Wrócił do kraju w 1990 r. Od siedmiu lat mieszka i pracuje w Barcelonie. Nie został zaproszony na rocznicowe obchody.

Krótką rozmowę przed jubileuszem przeprowadził z nim Andrzej Kaczyński z „Rzeczpospolitej".

Czy dziś – podobnie jak w stoczni 25 lat temu – przychodzi panu na myśl jakiś symbol graficzny, który odzwierciedlałby sytuację w kraju albo zdefiniował aktualną „sprawę polską"?

JERZY JANISZEWSKI: Pierwsza narzucająca się analogia to chaos, który jest nie mniejszy niż wówczas. Ale nie sądzę, żeby dziś trzeba było w ten stan graficznie interweniować. Ja w każdym razie, nie tylko dlatego, że przebywam daleko, nie chcę go wizualnie komentować. Wtedy, w stoczni, odczuwałem taką wewnętrzną potrzebę, nawet przymus. A dziś – nie.

Na okładce numeru miesięcznika „Więź", poświęconego dziedzictwu Sierpnia '80, litery w słowie „Solidarność" nie są już zespolone, lecz porozrywane i rozchodzą się na coraz większy dystans.

J.J.: Ja też mam takie uczucie, że gdzieś się zapodziała ówczesna solidarność i tamta „Solidarność". Zauważyłem też, oglądając strony internetowe poświęcone rocznicy, że powstaje wiele publikacji, które posługują się logo „Solidarności", ale koszmarnie zniekształconym, zdeformowanym. Na pozór to drugorzędny szczegół, który mnie razi, bo jestem autorem. Widzę w tym jednak przede wszystkim brak pietyzmu w stosunku do przeszłości. I upominam się, żeby nie przekłamywać historii ani w takich detalach, ani w generaliach.

Opr. (k)

OPINIE

WŁODZIMIERZ PAŹNIEWSKI: Narodowy masochizm

Kolejne polskie pokolenia walczą o wolność i stale recytują o tej jej temat podniosłe słowa, do czego wytresowała nas cała polska kultura. Ale deklamacjom tym towarzyszy stale skrywana, spychana w podświadomość i przemilczana, wszechobecna fascynacja niewolą. Polak uwielbia odgrywać rolę ofiary historii, być poniżany i pomiatany, co nasi postrzegać jako pewną odmianę narodowego masochizmu. Być może zabrzmi to jak herezja, ale to właśnie niewola dostarcza nam, za każdym razem, bardzo wygodnego alibi. W Polsce można za jej pomocą usprawiedliwić wszystko: zdradę kraju, głupotę, własne lenistwo, małostkowość, bałagan, niechlujstwo. Jednocześnie niewola zwalnia nas z jakiejkolwiek odpowiedzialności. Wszystko odbywa się bowiem w kategoriach: żeby, gdyby, toby. Poza tym od czasu do czasu, buntując się przeciwko niewoli, możemy pokazać, głównie sobie samym, jacy to jesteśmy wspaniali. Dlatego za każdym razem tak źle użytkujemy wolność, gdy tylko się ona pojawi, bo tak naprawdę umiemy żyć tylko w niewoli. Najwyższy czas, aby powiedzieć to wyraźnie i bez ogródek. Nasze patologiczne uzależnienie od niewoli, według mnie istotne źródło współczesnej paranoi polskiej, sprawia, że tak ochoczo i genialnie potrafimy marnować podarowane przez los szanse i okazje. Czy nie dlatego już na drugi dzień po odzyskaniu niepodległości, rok 1989 jest również tego przykładem, czynimy wszystko, aby znów ją utracić? Niestety, zwykle nasze pragnienia się spełniają.

(Zamieszkały w Katowicach pisarz i eseista, na łamach miesięcznika „Twórczość".)

PRZEDSTAWIAMY

Fot. Piotr Jarowski – Agencja Gazeta

Andrzej Stasiuk – urodzony w 1950 r. w Warszawie. Prozaik, poeta, eseista. W młodości usuwany ze szkół, zaangażowany w ruch pacyfistyczny, za dezercję skazany na półtora roku więzienia. Doświadczenia więzienne opisał w debiutanckim tomie opowiadań *Mury Hebronu* (1982). W 1994 r. opublikował tom poezji *Wiersze miłosne i nie*, a rok później powieść *Biały kruk*. W 1995 ukazały się *Opowieści galicyjskie*, a następnie *Przez rzekę* (1998) oraz entuzjastycznie przyjęta przez krytykę *Dukla* (1999) i *Tekturowy samolot* (2001). Wraz z **Jurijem Andruchowyczem** wydał *Moją Europę* (2001). W 2001 ukazał się tom opowiadań *Zima*. Jest autorem nagrody Fundacji Kultury (1994), Fundacji im. Kościelskich (1995), im. S. B. Lindego (2002). Kilkakrotnie nominowany do literackiej nagrody Nike, w tym roku za tom prozy podróżniczej *Jadąc do Bagdadu* (2004). Ostatnio wydał *Noc, czyli słowiańsko-germańska tragifarsa medyczna*.

Telewizja

WTOREK 23 SIERPNIA

■ TVP 1

6.05 Tucker (s.) **6.30** Lato z Jedynką **8.00** Wiadomości **8.10** Pogoda **8.15** Moda na sukces (s.) **8.40** Kopciuszek (s.) **9.05** Ala i As (s.) **9.25** Papirus (s.) **9.50** Światowe dziedzictwo kultury - Durham. Katedra (s. dok.) **10.05** Jaka to melodia? (teleturniej) **11.25** Po pierwsze pomysł **11.40** To trzeba wiedzieć **11.45** Agrobiznes (mag.) **12.00** Wiadomości **12.10** Dorastanie 1976-1977 (s.) **13.10** Gwiazdozbiór polskiego sportu - Kazimierz Górski **13.35** Czy można stworzyć geniusza? (dok.) **14.05** Plebania (s.) **15.00** Wiadomości **15.10** Klan (s.) **16.00** Moda na sukces (s.) **16.30** Lato z Jedynką - Europa XXL **16.50** Sportowy Express **17.00** Teleexpress **17.15** Krótka historia pewnego koncertu - J.M. Jarre w Gdańsku **17.25** Sąsiedzi (s.) **17.55** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.30** Bulionerzy (s.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **19.50** Sport **19.55** Pogoda **20.05** Program publicystyczny **20.30** Studio Sport przed meczem Panathinaikos Ateny - Wisła Kraków **20.45** Panathinaikos Ateny - Wisła Kraków. Liga Mistrzów **22.40** Studio Sport po meczu Panathinaikos Ateny - Wisła Kraków **22.50** Wiadomości **23.05** Plus minus **23.30** Rain (film USA) **1.05** Nowe gwiazdy Europy – Rodzina.

■ TVP 2

6.10 Złotopolscy (s.) **6.30** Samotni strzelcy (s.) **7.15** Dwa światy (s.) **7.40** Teletubisie (s. anim.) **8.10** McGregorowie (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie **10.15** Miss Polonia sylwetki - Magda Słopiecka **10.20** M jak miłość (s.) **11.10** Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Smak Lotaryngii **11.35** Chłopi (s.) **12.30** Euro-quiz **13.00** Panorama **13.10** Pogoda **13.30** Proboszcz 2005 (dok.) **13.50** Miasteczko Pana Andersena Konin 2005 **14.45** Zaklinaczka dzieci **15.10** Samotni strzelcy (s.) **15.55** Miss Polonia sylwetki - Magda Słopiecka **16.00** Panorama **16.10** Hity na czasie finał - Pożegnanie lata w Ełku **17.05** Doktor z alpejskiej wioski (s.) **17.55** Pogoda **18.00** Program lokalny **18.30** Panorama **18.55** Pogoda **19.00** Wakacyjny konkurs Dwójki **19.05** M jak miłość (s.) **19.55** Panorama flesz **20.00** M jak miłość (s.) **20.50** Pogoda na wakacje **20.55** Magazyn Ekspresu Reporterów **21.55** Miss Polonia sylwetki - Magda Słopiecka **22.00** Panorama **22.20** Biznes **22.25** Sport-telegram **22.30** Pogoda **22.40** 18 strajkowych dni - Przełom i rozczarowanie **22.50** Weiser (film koprod.) **0.40** Kayah (filmowy portret) **1.20** Kosmiczne kino (film USA).

OMEN III
Horror, USA 1981
POLSAT, wtorek 23. 8., godz. 20.15
Reżyseria: Graham Baker
Występują: Sam Neill, Rossano Brazzi, Don Gordon, Lisa Harrow, Barnaby Holm, Mason Adams, Leueen Willoughby.

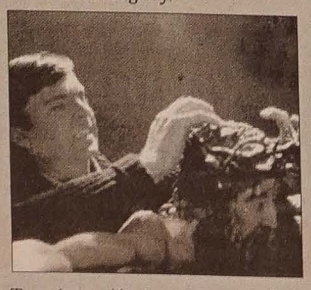

Trzecia część mistycznego horroru kontynuującego wątek syna Szatana. Damien przekroczył trzydziestkę, jest miliarderem dążącym do władzy nad światem i przygotowującym nadejście swego ojca. Jego spokój mąci jednak koniunkcja trzech gwiazd, zapowiadająca ponowne przyjście Chrystusa. Damien planuje zabić wszystkie dzieci urodzone w tym czasie. Jego plany może pokrzyżować jedynie egzorcysta De Carlo.

■ TV KATOWICE

7.00 Echa dnia **7.30** Kurier **8.40** Prognoza pogody **8.45** Gość dnia **9.00** Ekstremalne poszukiwania - Węże (s. dok.) **9.30** Kurier **9.40** Prognoza pogody **9.45** Klan (s.) **10.30** Kurier **10.45** Telekurier **11.15** Gość dnia **11.30** Kurier **11.45** Wierzę, wątpię, szukam **12.10** Regiony kultury (mag. kult.) **12.30** Kurier **12.35** Na wolności - Whoopi Goldberg w ZOO (dok.) **13.30** Kurier **13.50** Agrobiznes (mag.) **14.00** Bądź zdrów! (mag.) **14.30** Kurier **14.45** Dobre praktyki - Publiczna niepubliczna (mag.) **15.00** Kamienna tajemnica (s.) **15.30** Kurier **15.45** Świat magazyn międzynarodowy **16.10** Rozmowa dnia **16.30** Kurier **17.45** Prognoza pogody **19.00** Muzyka łączy pokolenia **19.40** Regiony kultury (mag.) **19.50** Książki z górnej półki (mag.) **20.00** Telekurier **20.30** Kurier **21.00** Echa dnia **21.30** Kurier gospodarczy **21.40** Prognoza pogody **22.15** To jest temat **22.30** Kurier **22.50** Studio pogoda **22.55** Kurier sportowy **23.10** Zabójstwa polityczne. Nocny lot ku śmierci (dok.) **0.05** Czerwone i czarne (film fr.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie **7.00** Yu-gi-oh! (s. anim.) **7.25** Interwencja (mag.) **7.45** Zbuntowany anioł (s.) **8.35** JAG Wojskowe Biuro Śledcze (s.) **9.35** Idol **10.35** Świat według Kiepskich (s.) **11.05** Samo życie (s.) **11.50** Zbuntowany anioł (s.) **13.00** Top Trendy 2005 (mag.) **13.55** Pierwsza miłość (s.) **14.40** MacGyver (s.) **15.45** Wydarzenia **16.05** Pogoda **16.10** Interwencja (mag.) **16.40** JAG Wojskowe Biuro Śledcze (s.) **17.40** Rodzina zastępcza plus (s.) **18.45** Wydarzenia **19.15** Sport **19.20** Pogoda **19.25** Samo życie (s.) **20.15** Omen III (film USA) **21.30** Studio Lotto (w przerwie filmu) **22.35** Świat według Kiepskich (s.) **23.10** Poziom 9 (s.) **0.10** Biznes Wydarzenia **0.30** Pogoda **0.35** Nasze dzieci **1.25** Romeo i Julia (film USA) **3.25** Magazyn sportowy.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC **8.30** Bajkowe wakacje **8.55** Śpiewanki **9.00** Teleranek (dla dzieci) **9.10** Klocki (dla dzieci) **9.20** Wizyta w zoo **9.35** Śladami czeskich diabłów (s. dok.) **10.00** Wiadomości **10.05** Koniec wielkich wakacji (s.) **11.05** Mistrzowie czeskiego filmu animowanego (s. dok.) **12.00** Wiadomości **12.30** Hop dwa trzy M. Šimka i J. Grossmanna **13.25** Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) **13.50** Jak realizowano „Četnické humoresky" **14.00** Wiadomości **14.10** David Copperfield 2/2 (film USA) **15.40** Witamy w Alzacji **16.00** Wiadomości **16.05** Bajkowe wakacje **17.00** Oliver Beene (s.) **17.30** AZ-kwiz (teleturniej) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Raport (aktualności reg.) **18.30** Czarne owce (pr. publ.) **18.57** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości **19.35** Wydarzenia kulturalne **19.40** Prognoza pogody **19.50** Bramki, punkty, sekundy **20.00** Projekt Jelcyn (film USA) **22.00** Na tropie (mag. kryminalny) **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.05** Prognoza pogody **23.09** Bramki, punkty, sekundy **23.15** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **23.20** EXPOcztówka (s. dok.) **23.30** Poprask (mag. muz.) **0.00** Pomarańcza (mag.) **0.30** Groteski Ch. Chaplina **0.55** W cieniu bogini Matki Ziemi (dok.) **1.50** Bananowe rybki **2.20** Wielki wóz **2.50** AZ-kwiz **3.10** Skarby świata **3.25** Świat sztuki.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.50** Panorama **8.35** Co mogę zrobić dla siebie (mag.) **8.40** Diagnoza (mag.) **9.00** Dzień dobry z Moraw i Śląska **11.30** AZ-kwiz (teleturniej) **11.50** ABCD ekologii **12.00** Euronews **12.20** Kultura.cz (mag.) **12.50** Pamięć drzew (s. dok.) **13.10** Bajkowe wakacje **15.45** Blok publicystyki ekologicznej **16.15** Telewizyjny uniwersytet **16.35** Portrety **16.55** Czechy - Polska (koszykówka) **18.40** Babilon (mag.) **18.55** Wiadomości w języku migowym **19.00** Sportowe minuty **19.45** Genus (s. dok.) **20.00** Siedem cudów technicznej cywilizacji (s. dok.) **20.50** Na pływalni z Billem Gatesem (talkshow) **21.15** Popgaleria (s. dok.) **21.45** Film o filmie: Pan i Pani Smith (dok.) **22.00** Odpoczywaj w pokoju (s.) **22.45** Magiczną krainą (dok.) **23.15** Islam: Ogniska walki (dok.) **0.05** Nie chciane dzieci (dok.) **0.30** Za ścianą (mag.) **1.00** Magazyn motoryzacyjny **1.40** Jazz klub 2000 **2.40** Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.30** Stefanie (s.) **9.25** Psie łzy (film USA) **11.00** Poradnik kulinarny Jamie Olivera (s.) **11.25** Strażnik Texasu (s.) **12.15** Dziewczyny Gilmore'a (s.) **13.25** Anastazja (s.) **14.20** Zawsze będę cię kochać (s.) **15.05** Gwiezdne wrota (s.) **15.55** Dempsey i Makepeace (s.) **16.50** Zaryzykuj! (teleturniej) **17.20** Właśnie teraz **17.25** Błękitne otchłanie (s.) **18.20** Prognoza pogody **18.25** M.A.S.H. (s.) **18.50** Pálí vám to? (teleturniej) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Gospoda (s.) **20.30** 1 przeciw 100 (teleturniej) **21.25** Na własne oczy (pr. publ.) **22.20** Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **23.15** After Alice (film br.-niem.) **0.55** Cienie Toronto (s.) **1.40** Zbyt blisko wroga (film USA) **3.35** Program rozrywkowy **4.25** Derrick (s.).

■ PRIMA

8.00 St. Tropez (s.) **9.00** Płomień wątpliwości (s.) **9.55** Wspaniali i bogaci (s.) **10.50** Prima jazda (mag.) **11.45** Lekarz ze wsi (s.) **12.40** Szansa bez granic (pr. roz.) **13.40** Pomoc domowa (s.) **14.10** Pan Złota Rączka (s.) **14.40** Beverly Hills 90210 (s.) **15.40** Stary (s.) **16.50** Julie Lescaut (s.) **18.35** VyVolení (reality show) **18.43** Wiadomości regionalne **18.45** Prima TV **18.50** Minuty regionu **18.55** Prognoza pogody **19.00** Wiadomości **19.15** Tescoma Prima chochla **19.50** VyVolení (reality show) **20.55** Więzy rodzinne (s.) **22.00** Nie ma doskonałych (pr. roz.) **23.00** Dementi (pr. roz.) **23.40** Dawca (film kan.) **1.25** t-music **2.20** Szybka wygrana **4.00** Salon samochodowy.

ŚRODA 24 SIERPNIA

■ TVP 1

6.05 Tucker (s.) **6.30** Lato z Jedynką **8.00** Wiadomości **8.10** Pogoda **8.15** Moda na sukces (s.) **8.40** Kopciuszek (s.) **9.05** Plastelinek i przyjaciele (s. anim.) **9.30** Papirus (s.) **9.55** Extr@ (s.) **10.25** Jaka to melodia? (teleturniej) **11.40** Apetyt na euro **11.45** Agrobiznes (mag.) **12.00** Wiadomości **12.10** Nieustraszony (s.) **13.00** Przed Tour de Pologne **13.15** Błękitne żagle (mag. sport.) **13.30** Raj **13.55** Plebania (s.) **15.00** Wiadomości **15.10** Klan (s.) **16.00** Moda na sukces (s.) **16.30** Lato z Jedynką **16.50** Sportowy Express

ROMEO I JULIA
Dramat, USA 1996
POLSAT, środa 24. 8., godz. 20.50
Reżyseria: Baz Luhrmann
Występują: Leonardo DiCaprio, Claire Danes, Paul Sorvino, Brian Dennehy, Pete Postlethwaite i inni.

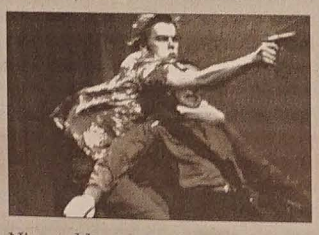

Niezwykle oryginalna wersja tragedii Williama Szekspira „Romeo i Julia", przeniesiona we współczesne realia subkultury rywalizujących gangów. Popis aktorski Leonardo DiCaprio i Claire Danes. Akcja rozgrywa się w fikcyjnym miasteczku Verona Beach na Florydzie u schyłku XX wieku. Na stacji benzynowej dochodzi do strzelaniny między zwalczającymi się gangami, związanymi z dwoma najważniejszymi rodzinami w mieście: Capulettich i Montekich. Na tym tle rozwija się wątek miłości dwojga młodych ludzi.

17.00 Teleexpress **17.15** Krótka historia pewnego koncertu - J.M. Jarre w Gdańsku **17.25** Lokatorzy (s.) **17.55** 26. Lidzbarskie Wieczory Humoru i Satyry - Koncert laureatów **18.30** Bulionerzy (s.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **19.50** Sport **19.55** Pogoda **20.10** Nie ufaj nieznajomym (film USA) **21.50** Zbrodnia po godzinach (film USA) **23.25** Wiadomości **23.35** W kręgu oszustwa (s.) **1.05** Strajk, narodziny Solidarności (film).

■ TVP 2

6.10 Złotopolscy (s.) **6.35** Samotni strzelcy (s.) **7.20** Dwa światy (s.) **7.45** Teletubisie (s. anim.) **8.10** McGregorowie (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie lato **10.15** Miss Polonia sylwetki - Justyna Sylwar **10.20** M jak miłość (s.) **11.10** Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Rejs dobrego smaku **11.40** Chłopi (s.) **12.30** Klinika pod kangurem (s.) **13.00** Panorama **13.10** Pogoda **13.25** Wakacje ze zwierzętami - Na turystycznym szlaku **13.40** Ostatnie takie ranczo (film USA) **15.10** Samotni strzelcy (s.) **15.55** Miss Polonia sylwetki - Justyna Sylwar **16.00** Panorama **16.15** Dzieciaki przed kamerą (s.) **16.35** Szanse finanse - Szlaki (s.) **17.05** Doktor z alpejskiej wioski (s.) **17.55** Pogoda **18.00** Program lokalny **18.30** Panorama **18.55** Pogoda **19.00** Wakacyjny konkurs Dwójki **19.05** M jak miłość (s.) **19.55** Panorama flesz **20.00** Mój pierwszy raz - Dariusz Michalczewski, Małgorzata Walewska, Stanisław Szelc (talk show) **20.50** Pogoda na wakacje **20.55** Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **21.40** Z Dwójką bezpieczniej **21.55** Miss Polonia sylwetki - Justyna Sylwar **22.00** Panorama **22.20** Biznes **22.25** Sport-telegram **22.30** Pogoda **22.40** 18 strajkowych dni - Personalne roszady na górze, a do stoczni przyjechali eksperci **23.00** Złe towarzystwo (film USA) **0.45** Panny z Wilka (s.).

■ TV KATOWICE

7.00 Echa dnia **7.30** Kurier **8.40** Prognoza pogody **8.45** Gość dnia **9.00** Zagadkowe historie XX stulecia - Śmierć generała Pattona (s. dok.) **9.30** Kurier **9.45** Klan (s.) **10.30** Kurier **10.45** Telekurier **11.15** Gość dnia **11.30** Kurier **11.45** Smart Jazz-pol Festiwal - Koolor Squad, Anna Sępniewska, Trio RGG **12.15** Zielonym do góry (mag.) **12.30** Kurier **12.35** Wokół Pacyfiku z Michaelem Palinem (s. dok.) **13.30** Kurier **13.45** Prognoza pogody **13.50** Agrobiznes (mag.) **14.00** Solidarność Podbeskidzia (dok.) **14.30** Kurier **14.40** Prognoza pogody **14.45** Dobre praktyki (mag.) **15.00** Kamienna tajemnica (s.) **15.30** Kurier **15.45** Teleplotki **16.10** Rozmowa dnia **16.30** Kurier **17.45** Prognoza pogody **19.00** Muzyka łączy pokolenia (pr. muz.) **19.40** Nawigator **19.50** Książki z górnej półki (mag.) **20.00** Telekurier **20.30** Kurier **20.50** Studio pogoda **21.00** Echa dnia **21.30** Kurier gospodarczy **22.15** To jest temat **22.30** Kurier **22.55** Kurier sportowy **23.10** Wichry namiętności (s.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie **6.55** Transformery (s. anim.) **7.25** Interwencja (mag.) **7.45** Zbuntowany anioł (s.) **8.35** JAG Wojskowe Biuro Śledcze (s.) **9.40** Idol **11.05** Samo życie (s.) **11.50** Zbuntowany anioł (s.) **13.00** Yu-gi-oh! (s. anim.) **13.25** Exclusive (mag.) **13.55** Pierwsza miłość (s.) **14.40** MacGyver (s.) **15.45** Wydarzenia **16.05** Pogoda **16.10** Interwencja (mag.) **16.40** JAG Wojskowe Biuro Śledcze (s.) **17.40** Pensjonat pod Różą (s.) **18.45** Wydarzenia **19.15** Sport **19.20** Pogoda **19.25** Całkiem nowe lata miodowe (s.) **20.00** Pierwsza miłość (s.) **20.50** Romeo i Julia (film USA) **21.30** Studio Lotto (w przerwie filmu) **23.30** Kobiety o seksie **0.30** Biznes Wydarzenia **0.50** Pogoda **0.55** Pierwsza fala (s.) **1.45** Kuba Wojewódzki (talk show) **2.30** Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC **8.30** Bajkowe wakacje **9.00** Oliver Beene (s.) **9.25** Wizyta w zoo **9.35** Śladami czeskich diabłów (s. dok.) **10.00** Wiadomości **10.05** Wielki napad (film czes.) **11.** Ciotunia (film TV) **11.40** Nasze zw ki (s. dok.) **12.00** Wiadomości **12.** Z Divadélka pod věží (pr. roz.) **13.** Praga mizerna (s. dok.) **14.00** Wi mości **14.05** Obiektyw (mag.) **14.** Wędrująca kamera (s. dok.) **15.05** storie sław (s. dok.) **16.00** Wiado ści **16.05** Bajkowe wakacje **17.00** -off (mag.) **17.30** AZ-kwiz (teletur **17.55** Prognoza pogody **18.00** Rap (aktualności reg.) **18.30** Pod pokr ką (mag.) **18.57** Losowanie Szczę wej Dziesiątki **19.00** Wieczory **19.15** Wiadomości **19.35** Wydarze kulturalne **19.40** Prognoza pogo **19.45** Bramki, punkty, sekundy **20.** Losowanie Sportki i Szansy **20.** Bananowe rybki (talk show) **21.** Miejskie rozmowy (film niem.) **22.** Jak realizowano „Četnické humo sky" **22.30** Wydarzenia, komenta **23.00** Prognoza pogody **23.05** Bra ki, punkty, sekundy **23.15** Losowa Sportki i Szansy **23.20** Twoje państwa (pr. sat.) **23.35** Losowa Szczęśliwej Dziesiątki, Szansy **23.** Dr T i kobiety (film USA) **1.40** Gr teski Ch. Chaplina **2.10** Tak, pr ministrze **2.40** Pod pokrywą **3.** EXPOcztówka **3.15** AZ-kwiz.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS **6.30** Wiad mości regionalne **7.50** Panora **8.30** Na pływalni z Billem Ga sem (talk show) **9.00** Dzień dob z Moraw i Śląska **11.30** AZ-kw (teleturniej) **11.50** Wszystko, co w my o AIDS **12.00** Euronews **12.** Wędrówki z dinozaurami (s. d **13.20** Na tropie (mag. krym.) **14.** Perłoródki na dnie (dok.) **14.10** o zielone **14.30** Wizytówka (s. d **14.55** Skarby świata (s. dok.) **15.** Poprask (mag. muz.) **15.40** Spotk żenia z zagranicy **15.50** Telewi ny uniwersytet **16.10** Ludzkie s (dok.) **17.00** Śladami... (s. dok.) **17.** Wielki wóz (mag.) **17.50** Tak, pr ministrze (s.) **18.20** Nie chciane d ci (dok.) **18.55** Wiadomości w jęz migowym **19.00** Sportowe m **19.40** Lapidarium **20.00** Diag (mag.) **20.20** SK Slavia Praha - A Anderlecht Bruksela (piłka nożn **22.25** 333 (mag.) **23.25** Z blata dok.) **0.25** Notes W (mag. muz.) Siedem cudów technicznej cywi cji **1.50** Skarby świata **2.05** Ra **2.20** Śladami czeskich diabłów Na tropie **3.05** Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.30** fanie (s.) **9.25** Nazajutrz (film **11.15** Poradnik kulinarny Jam vera **11.45** Strażnik Texasu (s.) Dziewczyny Gilmore'a (s.) Anastazja (s.) **14.20** Zawsze będ kochać (s.) **15.05** Gwiezdne w (s.) **15.55** Dempsey i Makepeace **16.50** Zaryzykuj (teleturniej) Właśnie teraz **17.30** Błękitne nie (s.) **18.20** Prognoza pogody M.A.S.H. (s.) **18.55** Pálí vám to turniej) **19.30** Wiadomości, sport goda **20.00** Nakręć to! (pr. roz **20.35** Sandra, królewna rebel (s.) **22.35** Hollywood atakuje fr.-USA) **0.30** Vilomeniny (pr. **1.20** Martwa strefa (s.) **2.05** N sne oczy **2.50** Najlepszy seks (s **3.35** Program rozrywkowy **4.25** rick (s.).

■ PRIMA

8.00 St. Tropez (s.) **9.00** Płomień pliwości (s.) **9.55** Wspaniali i (s.) **10.50** Prima jazda (mag.) Lekarz ze wsi (s.) **12.40** Szansa granic (pr. roz.) **13.40** Pomoc wa (s.) **14.15** Pan Złota Rączk **14.50** Beverly Hills 90210 (s.) Stary (s.) **17.00** Julie Lescau **18.35** VyVolení (reality show) Wiadomości regionalne **18.4** ma TV **18.50** Minuty regionu Prognoza pogody **19.00** Wiado **19.15** Tescoma Prima chochla kulinarny) **19.50** VyVolení (r show) **21.15** Receptariusz pr mysłów (mag.) **22.20** Raport Po (film USA) **0.50** Rodzina Sop **1.45** Szybka wygrana **3.30** Dz

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w

Co w kinach

KARWINA – **Centrum**: Dom woskowych ciał (23, 24, godz. 20.00); Głos anioła (23, 24, godz. 17.45); **Reflex**: Kopiarka (23, 24, godz. 17.00, 20.00); TRZYNIEC – **Kosmos**: Batman – Początek (23, 24, godz. 17.30); Obłęd (23, 24, godz. 20.00); **HAWIERZÓW – Centrum**: Pan i Pani Smith (23, 24, godz. 17.45, 20.00); **CIESZYN – Piast**: Szeptowiec Dolot (23, 24, godz. 15.00, 18.30); Sposób na teściową (23, 24, godz. 18.00, 20.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (pt: 18.00), TVC 2 (pt: 7.30).

POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 103,3 m i Trzyniec 105,3 m, po–pt: 18.15-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co za Olzą

ZAMEK SZTUKI I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, **Cieszyn**: do 28. 8. wystawa „Wobec konsumpcji". Otwarte: wt–nie: 10–17.

GALERIA CIESZYŃSKA, Mennica 10, **Cieszyn**: do 27. 10. wystawa pt. „Obrazy wytyczane słowami", konkurs na Śląsku Cieszyńskim w świetle literatury politycznej (1848–1947). Otwarte po–śr i pt: 8–18, so: 9–15.

GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja 12, **Bielsko-Biała**: do 4. 9. wystawa malarstwa Ewy Wąsikiewicz-Wolnicki „Liryka i metafora". Do 2. 9. wystawa najciekawszych prac ze zbiorów Galerii Bielskiej BWA. Otwarte codziennie 10-18.

Co w terenie

BĘDOWICE – zarząd MK PZKO zaprasza na tradycyjne Dożynki Śląskie w sobotę 27. 8. o godz. 15.00 w ogrodzie Domu PZKO.

DĘBROWA – MK PZKO zaprasza 27. 8. godz. 8.00 na festyn PZKO w ogrodzie przy Domu Narodowym. Od godz. 15.00 przygrywać będzie orkiestra UFO.

KARWINA FRYSZTAT – Chór męski „Harmonie-Echo" zaprasza na powakacyjną próbę w piątek 26. 8. o godz. 17.00.

KARWINA RAJ – Klub Seniora MK PZKO zaprasza dziś, 23. 8. o godz. 15.00 do Domu PZKO na spotkanie.

SUCHA GÓRNA – Klub Młodych MK PZKO w Suchej Górnej zaprasza wszystkich sympatyków jazdy rowerowej na tradycyjny wyścig kolarski dla -dziestolatków i seniorów. Niedziela 28. 8. o godz. 14.00 w ogrodzie Żydrów.

„DOŻYNKI NA FOJSTWIU" – w 700 letnich Oldrzychowicach, odbędą się w sobotę 27. 8. w Oldrzychowicach Wsi o godz. 15.00. Obrządek dożynkowy, kuchnia domowa, goście w strojach ludowych mile widziani. Dojazd: końcowa stacja autobusu Oldrzychowice Wieś.

PTTS „BŚ" – informuje, że odjazd na wycieczkę 27. 8. Kubinská hola jest o godz. 6.00 z Karwiny, 6.25 z Cz. Cieszyna, 6.35 Trzyńca – dworca kolejowego; a dalej co 5 minut: Wędrynia, Bystrzyca, Gródek, Nawsie, Jabłonków i Mosty. Przypominamy o ubezpieczeniu indywidualnym. Są jeszcze wolne miejsca. Inf. pod nr. tel.: 596 314 711.

Oferty

OFERUJĘ MALOWANIE DACHÓW z aluminium, blachy ocynkowanej i ipy jakościowymi i długotrwałymi farbami. Daję gwarancję na wykonaną pracę. Informacje tel. 604 831 751.

G –373

Wystawy

DK „POKLAD", Ostrawa Poruba, M. Kopeckého 675: do 15. 9. wystawa obrazów artystów – plastyków, Polaków tworzących w krajach Czwórki Wyszehradzkiej „Cztery nieba". Otwarta po–pt: 8–18.

KONGRES POLAKÓW, Cz. Cieszyn, Komenskiego 4: do 16. 9. wystawa z okazji 70. rocznicy udziału harcerzy z Zaolzia w Zlocie ZHP w Spale „Śladami zlotów harcerskich". Otwarte w po–pt: 9–15.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ – sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego". Do 11. 9. wystawa historyczna Zdeňka Hapala – lalkarza, artysty i reżysera. Otwarte wt–pt: 9–17, so: 9–13, nie: 13–17.

▲ **INTERKLUB, Karwina Frysztat, rynek Masaryka 10:** do 20. 11. wystawa „Idziemy spać". Otwarte: wt-pt: 9–17, so: 9–13, nie: 13–17.

▲ **MUSAION, Hawierzów, Dělnická 14:** do 2. 10. wystawa „Hawierzów: powstanie miasta". Do 31. 10. wystawa „Barok w Cieszyńskiem". Otwarte wt–pt: 9–17, so: 9–13, nie: 13–17.

▲ **KOTULOWA DRZEWIONKA, Hawierzów Błędowice**: wystawa „Mieszkanie ludowe i tradycje rolnictwa w Cieszyńskiem". Otwarte wt–pt: 9–17, so–nie: 13–17.

▲ **MUZEUM TRAGEDII ŻYWOCICKIEJ, Hawierzów Żywocice**: do 31. 12. wystawa „Od ognika do żarówki". Otwarte wt–pt: 9–17, so: 9–13, nie: 13–17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie**: stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów". Do 31. 12. wystawa „Pietwałd w zmianach stuleci". Otwarte wt–pt: 9–17, so: 9–13, nie: 13–17.

▲ **SALA WYSTAW W JABŁONKOWIE, rynek Mariański 14:** do 2. 10. wystawa „Jabłonkowskie szańce", wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy". Otwarte: wt–pt: 9–17, so: 9–13, nie: 13–17.

Kancelaria Kongresu Polaków informuje wszystkie organizacje, którym została przyznana dotacja na dofinansowanie działalności ze Stowarzyszenia „Wspólnota Polska" na rok 2005, że spotkanie organizacyjne z p. Jadwigą Lenard – Markowicz odbędzie się w czwartek 25 sierpnia br. o g. 16.30 w siedzibie Kongresu Polaków, Komenskiego 4 w Czeskim Cieszynie. Organizacja powinna wystawić dwuosobową reprezantację, która podpisze umowę ze „SWP". Bliższe informacje: 558 711 453.

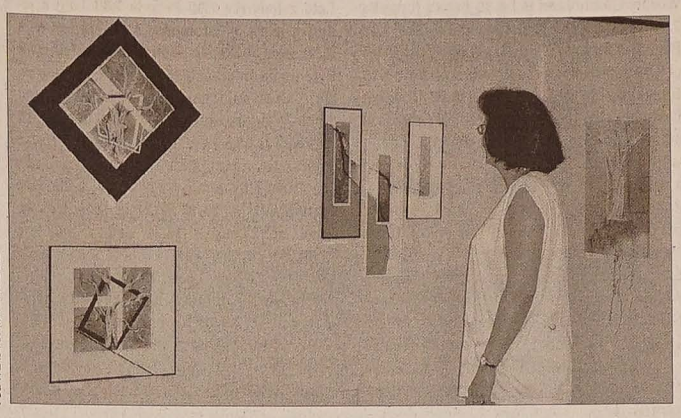

Fot. WŁADYSŁAW OWCZARZY

W foyer Państwowego Archiwum Powiatowego w Karwinie kolejna wystawa. Prace Waltera Taszka **zastąpiła twórczość jego córki** Romany Taszkowej, **poświęcona przyrodzie. Obejrzeć można obrazy, grafiki, rysunki oraz obiekty przestrzenne. Ze względu na wakacyjny okres nie przygotowano tym razem uroczystego zagajenia. Na zdjęciu fragment ekspozycji.**

NIE W WEEKEND, A JUŻ W PIĄTEK

Na kiermasz i do... biblioteki

Biblioteka Regionalna w Karwinie i Miasto Karwina zapraszają na 11. edycję Kiermaszu Książki, który odbędzie się w najbliższy piątek 26 sierpnia (a nie w weekend, jak podano w sobotnim „GL") w godz. 9 – 18 na Rynku Masaryka w Karwinie Frysztacie. Współorganizator kiermaszu – Biblioteka Regionalna w Karwinie – zapewnia szeroką ofertę nowości książkowych w języku czeskim i polskim oraz tradycyjnie „książki za grosik". Poza książkami na frysztackim rynku można będzie nabyć za symboliczne ceny płyty winylowe oraz przeróżne towary jarmarczne. Atmosferę kiermaszu umilać będzie „Malá černá hudba" pod kier. **Milana Kupki**.

Dla czytelników korzystających z usług Oddziału Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie z okazji kiermaszu mamy dodatkowy prezent: w piątek 26 bm. o godz. 8.00 po prawie dwumiesięcznym remoncie oddział znów otwiera swoje podwoje, proponując cały pakiet usług bibliotecznych i informacyjnych. Zapraszamy. **(BR)**

Hyde Park

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Nareszcie po raz wtóry

Myślę, że to dobrze, jeśli stare wilki jeszcze wyją, aby młodszym pokoleniom mózgów, służącym zazwyczaj do myślenia, nie zamieniono w papkę. Panie Glajcar, co za arogancja z tekstu pańskiej notatki w „Nareszcie" skierowana panu Mrózkowi i właściwie całej starszyźnie czytelników „GL". Tak nas w szkole ani w domu nie uczono. Ja w imieniu seniorów tylko pragnę, by o tamtych czasach pisano prawdę, a nie wmawiano młodzieży – wnukom herezje. A propos rockowej muzyki w czasach „twardej krytyki" pragnę uprzejmie poinformować panów Jedzoków, Glajcarów i im podobnych, iż ja osobiście będąc kontrabasistą orkiestry studenckiej z WSzG w Czeskim Cieszynie zagajałem wraz z kolegami występ kapeli w Trzyńcu na koncercie tzw. „Soutěže tvořivosti mládeže" w roku 1956 właśnie... Presleyowym rockandrollem. Taka jest prawda, a nie inna. Panowie pisalscy, proszę bardzo uprzejmie nie bujajcie nam młodzieży, bo historia wam tego nie wybaczy.

JUDr GERARD WRANIK,
stary wilk z karwińskiej kniei

Z redakcyjnej poczty

Źródła naszej tożsamości

Przychodzą mi na myśl słowa poety – dwudziestolatka, który przed pół wiekiem w wierszu „Bliski krajobraz" tak pisze: „Są słowa proste: Śląsk, Beskidy, Olza, jak matka, brat i siostra, są takie bliskie i może najbliższe, tylko pamiętać je trzeba." Tak, to są słowa – symbole, które trzeba pamiętać. Bo tu na Śląsku od stuleci śląska rodzina wyrastała w starych rodowych tradycjach. A słowo „kiedy sie rzekło" to za każdym słowem stał czyn. I nie było nawet do pomyślenia, jeżeli padła obietnica, np. że książka wyjdzie do Gorolskigo Święta, to może temu przeszkodzić jakakolwiek obiektywna czy subiektywna przeszkoda, z szacunku dla sędziwej autorki, z szacunku dla czekających na książkę czytelników. Oznaczałoby to jednoznacznie, że na naszym Zaolziu wbrew naszej starej tradycji ulegamy wpływom powszechnie szerzącej się mody, że słowo, obietnica, deklaracja są tylko pustymi frazesami. A jeszcze nie tak dawno nasi dziadkowie za poglądy i trwanie przy swoim słowie sprawdzali się nawet w obliczu śmierci. Powinniśmy powrócić do swych tradycji i do swych symboli. Oto moje propozycje:

Źródło naszej ukochanej rzeki Olzy już od szeregu lat odwiedzamy na Gańczorce. Podziwiam tych sędziwych, z wielkim trudem poruszających się turystów, którzy razem ze swymi wnukami wychodzą do źródełka, by zaśpiewać piosenkę o Olzie. Jak już ustaliliśmy, 9 września w „Święto Źródła" odbędzie się kolejne spotkanie, na które serdecznie zapraszam. Jest też poważny problem. Huragan, który przeszedł przez Istebną i Gańczorkę, powalił drzewa, które rosły wokół źródła. Te prześliczne smreki, które były ozdobą tego miejsca, swymi korzeniami przeorały to miejsce nie do poznania. Jest tu zadanie dla chętnych, byśmy to miejsce razem z Nadleśnictwem Wisła doprowadzili do porządku.

W listopadzie br. odbędzie się II Edycja Międzynarodowego Konkursu na Gwarę. Dla naszych dzieci, studentów i dorosłych. Wiem, że są jeszcze rodziny, gdzie dziadek lub babcia w pięknej naszej gwarze opowiadają wnukom, jak to dawniej bywało. Powracając do tradycji, biorąc czynny udział „w posiadach", będziemy pielęgnowali te nasze najlepsze zwyczaje i wartości.

WŁADYSŁAW KRISTEN

Na Festyn Górski!

Dokończenie ze str. 1

W ub. roku ośrodek wczasowy Pasieczki przeszedł z rąk pezetkaowskich w prywatne ręce, a nowy właściciel (Slestour Office wspólnie z ZG PZKO i MK PZKO Koszarzyska) postanowił w tym roku zrobić wszystko po to, żeby w Festyn Górski tchnąć nowego ducha i tym samym sprowadzić jak najwięcej gości. Strategię obrał prostą – postawił na lepsze rozpropagowanie imprezy, w rezultacie czego plakaty wylepiono we wszystkich gminach od Bogumina po Mosty, a informacje przesłano do polskiej i czeskiej prasy, oraz na ciekawą ofertę programową.

Sobotni (27. 8.) program będzie składał się z trzech części. Pierwsza – przeznaczona dla miłośników aktywnego sportu – zajmie całe przedpołudnie. Złożą się na nią „Bieg pod górkę" na 800 m (start na parkingu w Koszarzyskach Miylysz, godz. 8), czasówka rowerowa pn. „Jedna mila górska" (prezentacja na miejscu na Pasieczkach od godz. 8), turniej dwójek w ringo oraz turniej siatkówki (godz. 10, drużyny będą tworzone na miejscu, mile widziany jest więc każdy chętny siatkarz, nawet nie posiadający „reszty" zespołu).

Wczesne popołudnie (godz. 13 – 17) przygotowano natomiast z myślą o tych wszystkich, którzy *znają, kochają Pasieczki i żywią do nich pewien sentyment*. Dla nich zaproszono wspaniałą kapelę „Olza", dla ich podniebień organizatorzy szykują niespodzianki kulinarne (choć oczywiście bogata oferta dań domowej roboty z miodulą włącznie skierowana jest dla wszystkich festynowych gości bez wyjątku). Będzie ponadto okazja do obejrzenia wyremontowanego ośrodka oraz karczmy „U Jarząbka".

A wieczór należeć będzie do młodych. O godz. 18 wystartuje „Blisten" z **Darkiem Jedzokiem**, w godz. 19 – 21 zagra rockowy „TABÁK – KABÁT revival", całość zamknie dyskoteka **Romana Jędrzejczyka**.

Sam zaproponuj!

BOGUMIN (wak) – Jeszcze przez dwa tygodnie można pod adresem Urzędu Gminnego przesyłać wnioski dotyczące nazwy nowego pensjonatu i kawiarni widowiskowej, które powstają w byłym zbiorniku wodnym. Dotychczas do ratusza wpłynęło ponad 500 propozycji. Mieszkańcy proponują, by nowy obiekt nazwano na przykład „Maják" lub „Na vyhlídce". Są też tacy, którzy chcą, by nazwa przypominała burmistrza **Petra Vichę**. Stąd pomysły na kawiarnię „Pod Vichou", „Pod Vichovkou" czy „Petrův výhled".

WYNIKI LOSOWANIA TOMBOLI NA WĘDRYŃSKIM LETNIM KARNAWALE DNIA 20. 8. 2005

671, 1516, 1146, 890, 1053, 2061, 2608, 2006, 2339, 806, 506, 1176, 954, 2276, 1190, 2519, 834, 1373, 1402, 1090, 2129, 2022, 2642, 515, 292, 505, 667, 2135, 1706, 2415, 1547, 1220, 2603, 2041, 2560, 1610.

Nagrody można odebrać w Urzędzie Gminnym w Wędryni do 30. 9. 2005.

Czeska firma z branży browarniczej zatrudni osobę na stanowisko:

Koordynator ds. Logistyki i Administracji

miejsce pracy Cieszyn

Wymagania:

- wykształcenie średnie
- znajomość j. angielskiego
- znajomość j.czeskiego dodatkowym atutem
- znajomość pakietu MS Office
- doświadczenie w pracach biurowych
- termin rozpoczęcia pracy: 1. 10. 2005.

CV wraz z listem motywacyjnym prosimy przesłać na adres e-mail: *zajm@zlatopramen.pl* lub fax: 0-22 6425381

w terminie: do 31. 8. 2005.

GL-459

Ogłoszenia do „Głosu Ludu" przyjmowane są w dni powszednie: w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głos Ludu" przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn; **w godz. 8.00-16.00** w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelniční 18, Czeski Cieszyn; **w godz. otwarcia** w Odd. Literatury Pol. Biblioteki w Karwinie Frysztacie (przy rynku); **e-mail:** *ogloszenia@glosludu.cz*

Głos Ludu ♦ Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. ♦ Adres redakcji: Redakcja „Głos Ludu", ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn 737 01 ♦ Redaktor naczelny Beata Schönwald ♦ Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, fax: 558 740 044, red. sportowy: 596 612 346, e-mail: *info@glosludu.cz* ♦ Oddział redakcji: ul. Novinářská 3, Ostrawa 709 29, tel. 597 450 252, e-mail: *glosludu@volny.cz* ♦ Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty. ♦ Dostawę prenumeratorom prowadzi spółka Mediaservis, s.r.o., Abocentrum, Moravské náměstí 12D, P.O. BOX 351, Brno 659 51; zamówienia – tel: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: *abocentrum@mediaservis.cz*; reklamacje – tel.: 800 800 890 ♦ Kolportaż: SmD, s.r.o., Mediaprint & Kapa Pressegrosso, s.r.o. ♦ Druk: Ringier Print, s.r.o., Ostrawa ♦ Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania. ♦ Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 1212-4222 ♦

TV Polonia

WTOREK 23 SIERPNIA

5.00 Muzyczny Festiwal Łańcut 1999 **5.25** Zbyszek - banita (rep.) **5.45** Wiadomości **6.00** Wesoły Ciucholand (s.) **6.30** Lato z Jedynką **7.00** Wiadomości **7.05** Lato z Jedynką **7.30** Pogoda **7.33** Lato z Jedynką **8.00** Wiadomości **8.10** Gimnastyka dla przedszkolaków **8.15** Encyklopedia lata dla dzieci **8.30** Rodzina Leśniewskich (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie **10.20** „...swego nie znacie **10.35** Czytam, więc jestem... **10.50** Emigranci - opowieści z listów **11.00** W labiryncie (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Telezakupy **12.25** Plebania (s.) **12.50** 18 strajkowych dni (rep.) **13.00** Jest jak jest (s.) **13.30** Sensacje XX wieku (s. dok.) **14.20** Andrzeja Mularczyka - kantor wymiany uczuć **14.40** Muzyczny Festiwal Łańcut 1999 **15.10** Było, nie minęło (mag.) **15.35** Zaproszenie **15.55** Polonijne Święto w Rzeszowie **16.10** Fotoptak **16.15** Biały pies **16.30** Lato z Jedynką **16.50** Sportowy Express **17.00** Teleexpress **17.20** 18 strajkowych dni (rep.) **17.30** Telezakupy **17.45** Rodzina Leśniewskich (s.) **18.10** Czytam, więc jestem... **18.30** TeleGama polskiej piosenki **19.00** Wieści polonijne **19.15** Miś Uszatek (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.00** Plebania (s.) **20.25** Jest jak jest (s.) **21.00** 80 lat Polskiego Radia **21.45** Jak zerwaliśmy żelazną kurtynę **22.40** Sprawa dla reportera **23.10** Fotoptak **23.20** Biały pies **23.30** Panorama **23.50** Biznes **23.53** Sport-telegram **23.55** Pogoda **0.00** TeleGama polskiej piosenki **0.25** Plus minus **0.50** Rodzina Leśniewskich (s.) **1.15** Miś Uszatek (s. anim.) **1.30** Wiadomości **2.00** 18 strajkowych dni (rep.) **2.10** Plebania (s.) **2.35** Jest jak jest (s.) **3.05** Wieści polonijne **3.20** Jak zerwaliśmy żelazną kurtynę **4.15** Opole na bis - 80 lat Polskiego Radia.

ŚRODA 24 SIERPNIA

6.00 Wesoły Ciucholand (s.) **6.30** Lato z Jedynką **7.00** Wiadomości **7.05** Lato z Jedynką **7.30** Pogoda **7.33** Lato z Jedynką **8.00** Wiadomości **8.10** Teleranek na wakacjach **8.35** Wesoły Ciucholand (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie **10.20** Podobni, różni, zakochani w Polsce (rep.) **10.35** My Wy Oni (mag.) **11.00** W labiryncie (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Telezakupy **12.25** Plebania (s.) **12.50** 18 strajkowych dni (rep.) **13.00** Jest jak jest (s.) **13.25** Wieści Polonijne **13.40** Jak zerwaliśmy żelazną kurtynę (film dok.) **14.40** Kabaretowa Liga Dwójki **15.30** Sprawa dla reportera **16.00** Bzik kulturalny **16.30** Lato z Jedynką **16.50** Sportowy Express **17.00** Teleexpress **17.20** 18 strajkowych dni (rep.) **17.30** Telezakupy **17.45** Królestwo Zielonej Polany (s. anim.) **18.10** My Wy Oni (mag.) **18.35** „...bardzo przyjemne miasto" (film dok.) **19.00** Podobni, różni, zakochani w Polsce (rep.) **19.15** Reksio (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.00** Plebania (s.) **20.25** Zajęcia dydaktyczne 56' (film pol.) **21.25** 14 bajek z królestwa Lailonii (s. anim.) **21.45** Jak zerwaliśmy żelazną kurtynę (film dok.) **22.05** Mój pierwszy raz (pr. rozryw.) **23.00** Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... **23.30** Panorama **23.50** Biznes **23.53** Sport Telegram **23.55** Pogoda **24.00** My Wy Oni (mag.) **0.25** Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Nad łąkami ze smakiem **0.50** Królestwo Zielonej Polany (s. anim.) **1.15** Reksio (s. anim.) **1.30** Wiadomości **2.00** 18 strajkowych dni (rep.) **2.10** Plebania (s.) **2.35** Zajęcia dydaktyczne 56' (film pol.) **3.30** 14 bajek z królestwa Lailonii (s. anim.) **3.50** Mój pierwszy raz (pr. rozryw.) **4.40** Jak zerwaliśmy żelazną kurtynę (film dok.) **4.55** Człowiek z sercem na dłoni (rep.) **5.15** Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... **5.45** Wiadomości.

CZWARTEK 25 SIERPNIA

6.00 Wesoły Ciucholand (s.) **6.30** Lato z Jedynką **7.00** Wiadomości **7.05** Lato z Jedynką **7.30** Pogoda **7.33** Lato z Jedynką **8.00** Wiadomości **8.10** Łowcy przygód (s.) **8.20** Tęczowa bajeczka **8.35** Wyspa przygód (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie **10.15** Zbyszek - banita (rep.) **10.35** Proboszcz 2005 **10.55** W labiryncie (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Telezakupy **12.25** Plebania (s.) **12.50** 18 strajkowych dni (rep.) **13.00** Zajęcia dydaktyczne (film pol.) **13.55** 14 bajek z królestwa Lailonii (s. anim.) **14.15** Mój pierwszy raz **15.05** Jak zerwaliśmy żelazną kurtynę (film dok.) **15.25** Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... **15.50** Raj (mag.) **16.30** Lato z Jedynką **16.50** Sportowy Express **17.00** Teleexpress **17.20** 18 strajkowych dni (rep.) **17.30** Telezakupy **17.45** Wyspa przygód (s.) **18.10** 100-lecie urodzin świętej siostry Faustyny (rep.) **18.40** Skarbiec (mag.) **19.15** Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) **19.30** Wiadomości **19.58** Pogoda dla kierowców **20.00** Plebania (s.) **20.25** Z archiwum Teatru TV - Nikt mnie nie zna **21.15** Lato z klasyką - Strauss pod batutą Jerzego Maksymiuka **22.05** Strajk (s. dok.) **22.50** Opole na bis **23.30** Panorama **23.50** Pogoda **23.53** Raj (mag.) **0.20** Skarbiec (mag.) **0.50** Wyspa przygód (s.) **1.15** Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) **1.30** Wiadomości **1.55** Pogoda dla kierowców **2.00** 18 strajkowych dni (rep.) **2.10** Plebania (s.) **2.35** Z archiwum Teatru TV - Nikt mnie nie zna **3.20** Lato z klasyką **3.55** Strajk (s. dok.) **4.35** 100-lecie urodzin świętej siostry Faustyny (rep.) **5.10** Opole na bis **5.45** Wiadomości.

PIĄTEK 26 SIERPNIA

6.00 Wesoły Ciucholand (s.) **6.30** Lato z Jedynką **6.55** Pogoda **7.00** Wiadomości **7.05** Lato z Jedynką **7.30** Pogoda **7.33** Lato z Jedynką **8.00** Wiadomości **8.10** Wyprawy z Azymutem **8.30** Sto minut wakacji (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie **10.15** ..."swego nie znacie"... **10.30** Raj (mag.) **11.00** W labiryncie (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Telezakupy **12.25** Plebania (s.) **12.50** 18 strajkowych dni (rep.) **13.00** Z archiwum Teatru TV - Nikt mnie nie zna **13.40** Hity satelity **13.55** Lato z klasyką **14.30** Strajk (s.) **15.10** Skarbiec (mag.) **15.40** Golec uOrkiestra **4 16.30** Lato z Jedynką **16.50** Sportowy Express **17.00** Teleexpress **17.15** Telezakupy **17.30** 18 strajkowych dni (rep.) **17.40** Sto minut wakacji (s.) **18.05** Święta Wojna (s.) **18.30** Regionalia (mag.) **19.00** Wieści Polonijne **19.15** Przygody Myszki (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.30** „Przestrzeń wolności" (koncert) **22.30** Plebania (s.) **22.55** Hity satelity **23.10** Sierpniowe związki (rep.) **23.30** Panorama **23.50** Biznes **23.53** Sport Telegram **23.55** Pogoda **24.00** „Pod gołym niebem" (koncert) **0.50** Sto minut wakacji (s.) **1.15** Przygody Myszki (s. anim.) **1.30** Wiadomości **2.15** 18 strajkowych dni (rep.) **2.25** Plebania (s.) **2.55** Dusza śpiewa (film pol.) **3.50** Wieści Polonijne **4.05** Hity satelity **4.20** Strajk (s. dok.) **5.10** Święta Wojna (s.) **5.35** Sierpniowe związki (rep.) **5.50** Wiadomości.

SOBOTA 27 SIERPNIA

6.00 Plebania (s.) **8.00** Echa tygodnia **8.30** Dom na głowie (s.) **9.00** Od przedszkola do Opola **9.30** Wieści Polonijne **9.45** Tam gdzie jesteśmy (pr. dok.) **10.20** W labiryncie (s.) **11.20** Ingres arcybiskupa Stanisława Dziwisza **13.20** Dom (s.) **14.50** Made in Poland (teleturniej) **15.20** „Pod gołym niebem" (koncert) **16.10** Śniadanie na podwieczorek **17.00** Teleexpress **17.15** Sportowy Express **17.20** 18 strajkowych dni (rep.) **17.30** M jak miłość (s.) **18.20** Strajk (s. dok.) **19.15** Noddy (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.05** Dom (s.) **21.35** Regionalia (mag.) **22.00** Magnat (film pol.) **23.40** Śniadanie na podwieczorek **0.30** M jak miłość (s.) **1.15** Noddy (s. anim.) **1.30** Wiadomości **1.50** 18 strajkowych dni (rep.) **2.00** Dom (s.) **3.30** Made in Poland (teleturniej) **4.00** Magnat (film pol.) **5.35** Ingres abpa Stanisława Dziwisza (rep.) **6.00** Tam gdzie jesteśmy (pr. dok.) **6.30** Sensacje XX wieku (s. dok.).

NIEDZIELA 28 SIERPNIA

7.20 Co nam w duszy gra **8.15** M jak miłość (s.) **8.55** Słowo na niedzielę **9.00** Ziarno (mag.) **9.25** Marco i Gina (s.) **10.05** Spotkania z profesorem Zinem **10.35** Gwiazdy sportu - Sylwia Gruchała **10.50** Muzyczny Festiwal Łańcut 2002 **11.30** Między ziemią a niebem **12.00** Anioł Pański **12.15** Między ziemią a niebem **12.30** Marsz, marsz Polonia (koncert) **12.45** 18 strajkowych dni (rep.) **13.00** Transmisja Mszy Świętej **14.15** Przyłbice i kaptury (s.) **15.20** XIII Światowy Festiwal Polonijnych Zespołów Folklorystycznych Rzeszów 2005 **16.00** Lobbystka (film dok.) **16.30** Zaproszenie **17.00** Teleexpress **17.15** 18 strajkowych dni (rep.) **17.25** Pamiętaj o mnie (koncert życzeń) **17.45** M jak miłość (s.) **18.30** Tam gdzie jesteśmy **19.15** Paczka znad Kangurkowego Potoku (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.05** Królowa Bona (s.) **21.10** Co nam w duszy gra **22.00** Benefis Jana Pietrzaka **22.55** Kabaretowa Liga Dwójki **23.45** Reportaż **0.05** M jak miłość (s.) **0.50** Ziarno (mag.) **1.15** Paczka znad Kangurkowego Potoku (s. anim.) **1.30** Wiadomości **2.00** 18 strajkowych dni (rep.) **2.10** Królowa Bona (s.) **3.10** Regionalia (mag.) **3.35** Przyłbice i kaptury (s.) **4.40** Pamiętaj o mnie (koncert życzeń) **5.00** Lobbystka (film dok.) **5.30** Zaproszenie.

PONIEDZIAŁEK 29 SIERPNIA

6.00 Wesoły Ciucholand (s.) **6.30** Lato z Jedynką **7.00** Wiadomości **7.05** Lato z Jedynką **7.30** Pogoda **7.33** Lato z Jedynką **8.00** Wiadomości **8.10** Przewodnik Włóczykija **8.30** Znak Orła (s.) **9.00** Program publicystyczny **10.00** Reportaż **10.25** ..."swego nie znacie"... **10.35** Wierzę, wątpię, szukam **11.00** W labiryncie (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Telezakupy **12.25** Plebania (s.) **12.50** 18 strajkowych dni (rep.) **13.00** M jak miłość (s.) **13.45** Lobbystka (film dok.) **14.15** Pamiętaj o mnie (koncert życzeń) **14.35** Benefis Jana Pietrzaka **15.25** Królowa Bona (s.) **16.30** Lato z Jedynką **16.50** Kościół i świat (mag.) **17.00** Teleexpress **17.20** Lato z Jedynką **17.30** 18 strajkowych dni (rep.) **17.40** Telezakupy **17.55** Znak Orła (s.) **18.25** Wierzę, wątpię, szukam **18.50** Julian Kulski (rep.) **19.15** Mały pingwin Pik - Pok (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.10** Program rozrywkowy **21.30** Plebania (s.) **21.55** Jest jak jest (s.) **22.30** Strajk (s.) **23.15** Prosto w oczy **23.30** Panorama **23.50** Sport Telegram **23.55** Wierzę, wątpię, szukam **0.20** Od przedszkola do Opola **0.50** Znak Orła (s.) **1.20** Mały pingwin Pik - Pok (s. anim.) **1.30** Wiadomości **2.00** 18 strajkowych dni (rep.) **2.10** Program rozrywkowy **3.30** Plebania (s.) **3.55** Jest jak jest (s.) **4.25** Julian Kulski (rep.) **4.50** Strajk (s.) **5.30** Prosto w oczy **5.45** Wiadomości.

Wydarzenia Sportowe

KARWINA SIEDZI W FOTELU LIDERA

Powody do smutku i do radości

● **SLAVIA ORŁOWA – KONICE 1:2 (1:1). Bramki: 32. Kopel – 42. Liška, 56. Crhák. Sędziował: Straka. W. 100.**

W 32. min po strzale Kopla z 12 m gospodarze wyszli na prowadzenie – 1:0. Kluczem do sukcesu nowicjusza były akcje oskrzydlające. Wyrownującego gola zdobyli w 42. min po stałym fragmencie gry – piłka powędrowała na lewę stronę i stamtąd na pole karne – z dobitki trafił Liška – 0:1. W 56. po akcji lewą stroną i idealnym centrze do siatki główkował Crhák – 1:2. W dwu dobrych okazjach bramkowych znalazł się Směták. Z rzutu wolnego trafił w boczną siatkę, po przerwie nie zdołał przelobować bramkarza. – *Goście górowali nad nami pod każdym względem – byli szybsi i grali bardziej agresywnie. Moi gracze spisali się słabo* – nie ukrywał rozczarowania trener Orłowej **Dušan Kohút**.

● **FRENSZTAT – KS DZIEĆMOROWICE 1:0 (0:0). Bramka: 64. Žídek. Sędziował: Paták. W. 450.**

Podopieczni trenera Jaroslava Netolički pragnęli się zrehabilitować za ubiegłotygodniowy niewypał. Tak w pierwszej, jak i w drugiej połowie utrzymywali lekką przewagę, niestety również tym razem ich kałasznikowy kilkakrotnie wypaliły niecelnie. W 11. min. po stałym fragmencie gry Matušíka nie trafił Pfléger. W 50. min po kornerze Z. Kadlčáka wycelował tuż obok bramki Szlaur. W 84. min Úlehla po indywidualnym rajdzie strzelił tuż obok słupka. Broniący się nowicjusz z minimum wykorzystał maksimum. Bramkę na wagę trzech punktów zdobył w 64. min ślicznym uderzeniem z linii pola karnego Žídek. – *Przed bramką brakuje nam spokoju i zimnej krwi. Trudno, teraz musimy pokonać Horkę* – powiedział po meczu sekretarz Dziećmorowic **Milan Kyša**.

● **MFK KARWINA – NOWE SADY 1:0 (0:0). Bramka: 84. Gill. Sędziował: Bečica. W. 200.**

Chociaż spotkanie z Nowymi Sadami miało być dla gospodarzy bagatelą, karwiniacy porządnie się nagimnastykowali. Bramkę na wagę zwycięstwa po rzucie wolnym i zamieszaniu podbramkowym zdobył w 84 min efektywnym zagraniem piętą Mašlej. Karwiniacy mieli lekką przewagę, ale ich akcje ofensywne były nieprecyzyjne. W 20. w polu karnym został sfaulowany Mašlej, Dittrich jednak z „jedenastki" fatalnie spudłował. Po przerwie gospodarze zwiększyli obroty, niestety nie potrafili spożytkować nadarzających im się okazji. Aż trzy zmarnował Lukan, główkę Dittricha i ostry strzał Anastazowskiego obronił bramkarz Krása. Po rzucie rożnym niecelną główką popisał się Gill. Gradek musiał interweniować jedynie po strzale Kluka. – *Cieszę się, że potwierdziliśmy zwycięstwo z Olbrachcic.* – powiedział po meczu trener Karwiny **Miroslav Štěpánek.**

● **ZABRZEG N. MOR. – BANIK OLBRACHCICE 2:2 (1:1). Bramki: 12. Zavadil, 62. Duda – 44. Goj, 52. Dorozlo. Sędziował: Stloukal. CZK: 90. Stachel (Olbrachcice). W. 410.**

Gospodarze z marszu ruszyli do ataku, chcąc jak najprędzej rozkleić obronę rywala. Goście znaleźli się w ogromnych tarapatach, niewiele brakowało, by strzelili sobie dwa „samobóje". W 12. min Pinkawa po ładnym podaniu przebił się w pole karne i Zavadil dopełnił formalności – 1:0. Rośli zawodnicy Zabrzega zagrażali rywalowi zwłaszcza podczas stałych fragmentów gry. Gra im się jednak nie kleiła, a w dodatku przed przerwą stracili gola. Čubok dośrodkował w pole karnę, w zamieszaniu podbramkowym najlepiej zorientował się Goj – 1:1. Po przerwie goście dołączyli kolejną bramkę; również tym razem maczał w niej palce Čubok. W 52. min dośrodkował w pole karne, Stachel wygrał pojedynek główkowy, do odbitej piłki doszeł Dorozlo i trafił w samo okienko – 2:2. Nerwowi gospodarze ocknęli się z letargu i w 64. min. wyrównał Duda – 2:2. – *Po ubiegłotygodniowych laniach, które spuściła nam Karwina, jesteśmy z jednego punktu zadowoleni* – sądzi kierownik Olbrachcic **Ivan Marini**.

● **IRP CZ. CIESZYN – MIASTO ALBRECHTICE 2:0 (1:0). Bramki: 45. Hrazdílek, 57. Ganczarczyk. Sędziował: Březáček. W. 250.**

Cieszyniacy bez większych problemów uzyskali drugie zwycięstwo. Przyjezdni, którzy nastawili się na grę z obrony, mieli niewiele do powiedzenia. W pierwszej połowie rzadko dochodzili pod pole karne rywala, do ataku ruszyli po przerwie. Mrózek pewnie obronił jeden strzał z dystansu, w ostatnich fragmentach meczu wyręczył go stoper Blažek, wybijając piłkę z pustej bramki. Ofensywne poczynania Cz. Cieszyna, a zwłaszcza walka napastników z świetnie broniącym golkiperem Řehulką, mogły się widzom podobać. Bramkarz fenomenalnie obronił główkę Grygara, po uderzeniu głową Ganczarczyka przyszła mu w sukurs poprzeczka. Rosły napastnik Cieszyna nie spożytkował głową jeszcze jednej okazji. W 45. min precyzyjnym rzutem wolnym popisał się Hrazdílek i Řehulka tym razem był bez szans – 1:0. W drugiej części meczu po strzałach Hrazdíl-ka i Ganczarczyka przyjezdnych [illegible] uratowały poprzeczka i słupek. Po [illegible] trze kapitana Zimy jeden z obrońc[illegible] zagrał w polu karnym ręką; podyk[illegible] wany przez sędziego rzut karny wy[illegible] rzystał Ganczarczyk – 2:0. Kilka [illegible] przed końcem meczu Zima w sytuacji sam na sam nie dał rady bramkarzowi. – *Chłopcy grali ambitnie pomimo [illegible] przyjemnego upału. Jestem zadowolony z ich postawy* – cieszył się trener [illegible] Cieszyna **Dalibor Damek**.

Lokaty po 2. kolejce: 1. Karwina [illegible] Cz. Cieszyn po 6, ...12. B. Olbrachcice [illegible] ...14. Orłowa, ...16. Dziećmorowice [illegible]

● **MOSTY – PETRZKOWICE 2:3 (1:[illegible]). Bramki: T. Nieslanik, Kufa - Klimánek, M. Štverka, Dziak. W. 150.**

Gospodarze zaliczyli już 11. przegrany mecz pod rząd w rozgrywkach [illegible] gowych! Tym razem stoczyli z zespołem z Ostrawy równorzędną walkę, pierwsza połowa meczu zakończyła się remisem bezbramkowym. W drugiej części spotkania obie drużyny urządziły [illegible] zawody strzeleckie, w których ciut gorszym zespołem okazali się mostecz[illegible]

● **BOGUMIN – BOHUSLAWICE [illegible] (2:3). Bramki: Ciesarik 2, Gábor - [illegible] lohlava 2, Štefek, Polomský. W. 120.**

Kałasznikowami z ostrą [illegible] posługiwali się tak przyjezdni, jak i gospodarze. Bardziej skutecznymi okaz[illegible] się zawodnicy Bohuslawic, zdobywa[illegible] drugie zwycięstwo. Ze strzelaniem [illegible] „Faja" nie ma na razie kłopotów, [illegible] nie gorzej jest z defensywą. W dwu [illegible] czach drużyna straciła już 9 goli.

● **L. PIOTROWICE - LICHNÓW [illegible] (1:2). Bramki: Pikonský, Novák - [illegible] ský 2. CZK: Klečacký, Drozd. W. [illegible]**

W spotkaniu, które zakończył się remisem, futboliści obu drużyn [illegible] towali kibicom sporo wrażeń. Gości [illegible] oba gole zdobyli z rzutów karnych, [illegible] denastkę" wykorzystał też piotrowic[illegible] Novák. Mecz był niezwykle zacięty, [illegible] bezpardonową grę czerwone kartki [illegible] zobaczyli Klečacký i Drozd.

ROMAN BASELI[illegible]

Sport polski

■ **4. KOLEJKA PIŁKARSKIEJ [illegible] EKSTRAKLASY:** Amica Wro[illegible] – Pogoń Szczecin 4:1, Górnik Łęczna [illegible] – GKS Bełchatów 0:2, Górnik Zabrze [illegible] – Odra Wodzisław 1:1, Zagłębie Lubin [illegible] – Lech Poznań 4:5, Wisła Płock - [illegible] Gdynia 1:1, Legia Warszawa - Groc[illegible] Grodzisk. **Po 4. kolejce**: 1. Amica [illegible] Wisła, 3. Lech, 4. Pogoń po 7, ...15. [illegible] bin 3, 16. Łęczna 3 pkt.

Trzyniec przywiózł punkt z Brna

TATRAN KOHOUTOWICE – FUTBOL TRZYNIEC 1:1 (1:1). Bramki: 7. Veselý – 1. Maceček. Sędziował: Hulcký. ŻK: 2-0. Widzów 119.

Snajperom obu drużyn niepotrzebna była rozgrzewka, w światło bramki zdołali trafić od razu. W 1. min. Martinčík skierował długą piłkę do Hupki, ten przebił się w pole karne, a po jego ostrym dograniu Maceček przytomnym uderzeniem trafił w samo okienko – 0:1. Piłkarze z Brna nie popadli jednak w letarg, w 7. min po rzucie rożnym egzekwowanym przez Němca ładnym strzałem głową popisał się napastnik Veselý – 1:1. W pierwszej odsłonie gra była wyrównana, piłka toczyła się w strefie środkowej boiska. W 32. min. gry gospodarze mogli wyjść na prowadzenie, jendnakże po idealnym podaniu Němca ambitnie grający Veselý w stuprocentowej okazji fatalnie spudłował. W 45. min. po dośrodkowaniu Malířa murowanej okazji nie wykorzystał Hupka – po jego główce futbolówka poszybowała tuż obok słupka. Po przerwie w bramkowej sytuacji pojawił się Veselý, jednak jego uderzenie głową z narożnika pola karnego poszybowało tuż nad poprzeczką. Bliscy zdobycia gola byli również Vavřík (strzelił obok) oraz Pokorný i Veselý (ich strzały obronił bramkarz Vreštiak). W tych momentach trzyńczanie powrócili z dalekiej podróży. W ostatnich 30. min dodali gazu i zepchnęli rywala na swoją połowę. Zmęczeni gospodarze tylko się bronili przed atakami przyjezdnych. W 62. min rzut wolny Martinčíka z 30 m obronił golkiper Drápela, dwu dogodnych okazji nie wykorzystali Maceček i Hupka. **Lokaty po 2 kolejce**: 1. Zlin „B", 2. Banik Ostrawa „B" po 6, ...12. Trzyniec 1 pkt. **(man)**

Zdobywcą pierwszej bramki Trzyńca w rozgrywkach został napastnik **Karel Maceček**, występujący ubiegłego roku w barwach Cz. Cieszyna. Jego gol w 1. min gry na pewno należał do najszybszych, jaki udało mu się kiedykolwiek strzelić. Po meczu „GL" zadał Macečkowi kilka pytań.

Twój przytomny strzał w samo okienko był udany. Usiłowałeś umieścić piłkę akurat do tego miejsca?

Była to udana akcja ofensywna. Mimo iż świetne podanie Michaela Hupki było idealne, nie miałem łatwej pozycji. Musiałem wyprzedzić obrońcę i oddać strzał w trudnej sytuacji. Skupiłem się jedynie na tym, by trafiłem w środek bramki. Gol był ładny, bo piłka wylądowała pod poprzeczką.

W dogodnych okazjach znalazłeś się również później, drugiego gola jednak nie zdobyłeś...

Zabrakło mi spokoju i przysłowiowego łutu szczęścia, by futbolówka poszybowała do siatki. W inauguracyjnym meczu ponieśliśmy porażkę i chyba dlatego byliśmy nieco spięci. Gdyby ze Zlinem udało nam się wygrać, dziś powiedzielibyśmy sobie na wiele więcej. Zdobyty punkt jest zadowalający, teraz jednak musimy za wszelką cenę wygrać u siebie z „B" drużyną Witkowic.

Sprawiała wam kłopoty zbyt wysoka trawa na placu gry?

Trawa była rzeczywiście wysoka. Boisko w Kohoutowicach nie jest duże, walcząc o piłkę, trzeba podczas meczu [illegible] mować wiele pojedynków. Taka gra rosłym zawodnikom z Brna, którzy stosują taktykę długich piłek, odpowiadała. My nastawiliśmy się na grę kombinacyjną. W pierwszej połowie raczej gra nam się nie kleiła, po przerwie było [illegible] znacznie lepiej.

Czy ze zdobytego punktu panuje w teamie Trzyńca zadowolenie?

W ostatnich minutach gry zmęczeni gospodarze zaczęli [illegible] dać z sił, my byliśmy stroną przeważającą. Nie spożytkowaliśmy kilku dogodnych sytuacji, bliski zdobycia gola był [illegible] koniec pierwszej części spotkania Hupka. W Brnie zabrakło nam trochę szczęścia. Z uwagi na to, że w pierwszym [illegible] czu ponieśliśmy porażkę na własnych śmieciach, zdobycie [illegible] Brnie punkt na pewno podbuduje naszą psychikę. W [illegible] chcemy przed własną widownią pokonać Witkowice.

ROMAN BASEL[illegible]